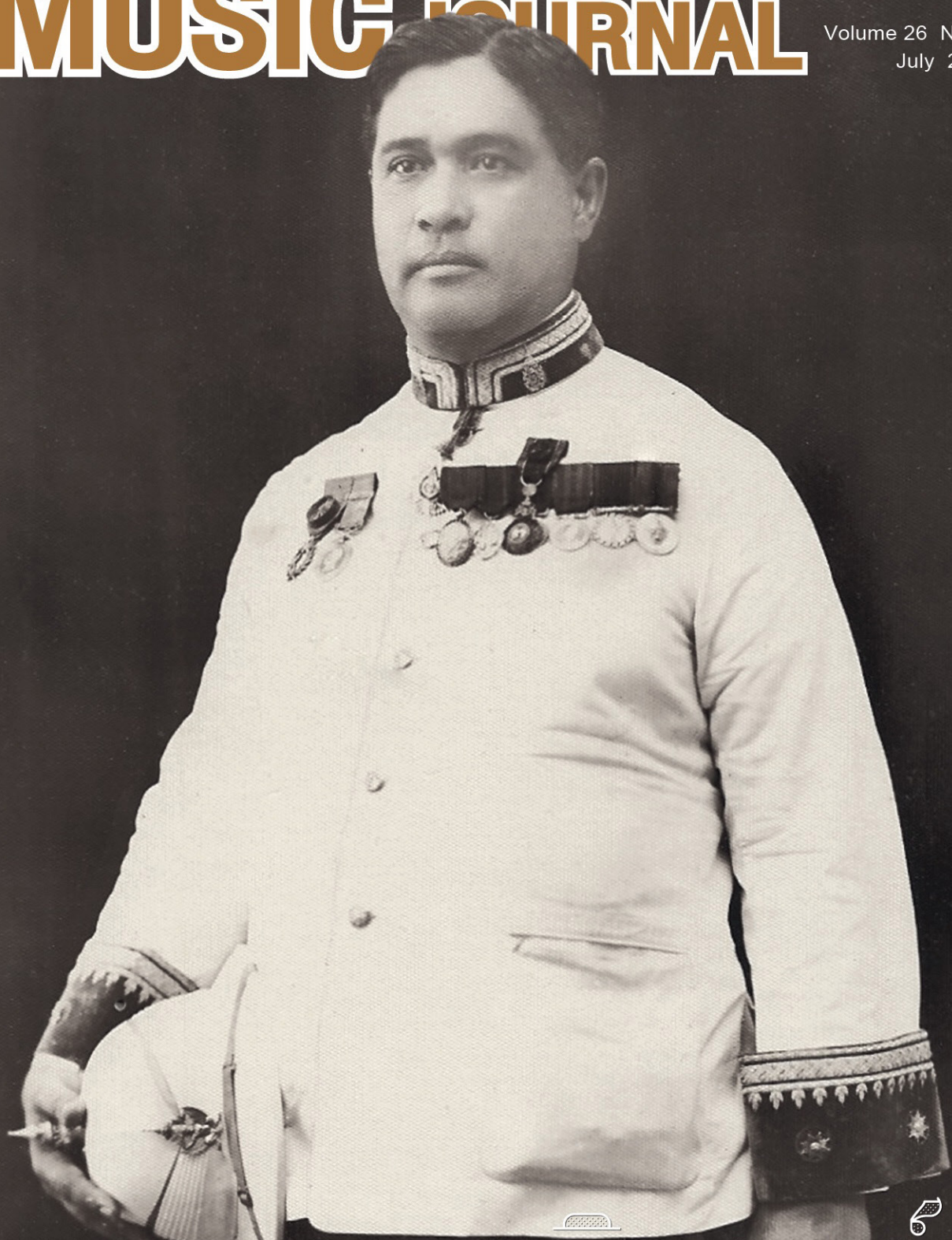

MUSIC JOURNAL

วารสารเพลงดนตรี

ISSN 0858-9038

Volume 26 No.11
July 2021

พระเจนดุริยางค์

ปิติ วาทยะกร ๑ Peter Feit

PENINSULA MOMENTS

At The Peninsula Bangkok, world-class hospitality enriched with compelling Thai cultural experiences creates perfect memorable moments.

THE PENINSULA
BANGKOK

HONG KONG • SHANGHAI • BEIJING • TOKYO • NEW YORK • CHICAGO • BEVERLY HILLS • PARIS • BANGKOK • MANILA
Under Development LONDON • ISTANBUL • YANGON • peninsula.com

CREATIVE
CITY OF MUSIC
NAKHON
PATHOM

“นครปฐม
เมืองดนตรี”

Nakhonpathom Cityofmusic

Volume 26 No. 11
July 2021

สวัสดีผู้อ่านเพลงดนตรีทุกท่าน ในช่วงเดือนกรกฎาคมนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในประเทศไทย กลับมาระบอบาตรุนแรงอีกครั้ง ด้วยสายพันธุ์เดลต้าซึ่งมีอัตราการแพร่ระบาดของโรครวดเร็วกว่าสายพันธุ์อื่น ๆ ก่อนหน้า การระบาดขยายเป็นวงกว้างอย่างรวดเร็ว จนรัฐบาลต้องประกาศล็อกดาวน์ ๑๔ วัน ในจังหวัดที่มีอัตราการติดเชื้อสูง ในช่วงเวลาที่ต้องอยู่ในบ้านเป็นหลัก เพลงดนตรีขอแนะนำเสนอบทความความรู้ทางดนตรีที่หลากหลายให้ผู้อ่าน

เดือนกรกฎาคมปีนี้ ถือเป็นการครบรอบ ๑๓๘ ปีชาตกาลของพระเจ้าจันทรยางค์ ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในวงการดนตรีสากลในประเทศไทย พระเจ้าจันทรยางค์เป็นผู้วางรากฐานและพัฒนางานการดนตรีสากลมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๖ ผลงานที่สำคัญของพระเจ้าจันทรยางค์ที่เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางคือ บทประพันธ์เพลงชาติไทย นอกจากนี้ยังมีตำราทฤษฎีดนตรีสากล ตั้งแต่ระดับเริ่มต้นจนถึงระดับสูง ที่เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนางานวิชาการดนตรีสากลในประเทศไทยให้เท่าเทียมต่างประเทศ ในวาระครบรอบ ๑๓๘ ปีชาตกาลของท่าน เพลงดนตรีขอแนะนำเสนอบทความ

ชุด “ตามรอย พระเจันทรยางค์ ท่องยุโรปกว่า ๑๐ เดือน” โดยนำเสนอเป็นตอนแรกในคอลัมน์เรื่องจากปก

เพื่อตอบรับมาตรการเว้นระยะห่างด้วยการทำงานที่บ้าน คอลัมน์ Music Entertainment นำเสนอบทความเพลงไทยสากลคลาสสิก ตอนที่ ๒: บ้าน โดยนำเสนอบทเพลงที่มีเนื้อร้องเกี่ยวกับ “บ้าน” ในหลากหลายลีลาและแนวดนตรี ผู้เขียนได้คัดเลือกบทเพลงมาทั้งหมด ๑๒ บทเพลง โดยนำเสนอ ๖ บทเพลงในเดือนนี้ ในแต่ละบทเพลงจะนำเสนอคำร้อง เกร็ดความรู้ที่มาของการประพันธ์ พร้อมทั้งโน้ตเพลงและการวิเคราะห์เพลงประกอบ ติดตามต่อในเล่ม

สำหรับคอลัมน์ดนตรีไทย นำเสนอบทความ “อัตลักษณ์ เพลงบรรเทา” โดยนำเสนอข้อมูลความเป็นมาและความสำคัญของเพลงบรรเทา ตั้งแต่คำอธิบายที่มาของคำว่า “บรรเทา” ไปจนถึงการวิเคราะห์บทเพลง ทั้งบทร้อง ทำนอง และความเร็ว

นอกจากนี้ยังมีบทความจากนักเขียนประจำให้ท่านผู้อ่านได้ติดตามเช่นเคย

ดวงฤทัย โปคะรัตน์ศิริ

เจ้าของ

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

บรรณาธิการบริหาร

ดวงฤทัย โปคะรัตน์ศิริ

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

ธัญญวรรณ รัตนภาพ

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

Kyle Fyr

ฝ่ายภาพ

คณิงนิจ ทองใบอ่อน

ฝ่ายศิลป์

จรรุญ กะการดี
นรเศรษฐ์ รังหอม

พิสูจน์อักษรและรูปเล่ม

ธัญญวรรณ รัตนภาพ

เว็บไซต์เตอร์

ภรณ์ทิพย์ สายพานทอง

สำนักงาน

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

มหาวิทยาลัยมหิดล

(วารสารเพลงดนตรี)

๒๕/๒๕ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔

ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล

จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๓๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๒๕-๓๔

ตล ๓๒๐๕

โทรสาร ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๓๐

musicjournal@gmail.com

กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาคัดเลือกบทความลงตีพิมพ์โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า สำหรับข้อเขียนที่ได้รับการพิจารณา กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม โดยรักษาหลักการและแนวคิดของผู้เขียนแต่ละท่านไว้ ข้อเขียนและบทความที่ตีพิมพ์ ถือเป็นทัศนะส่วนตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และไม่ขอรับผิดชอบบทความนั้น

Dean's Vision

04

เปิดทอมใหม่ในสถานการณ์โควิด
ณรงค์ ปรางค์เจริญ
(Narong Prangcharoen)

Cover Story

06

ตามรอย พระเจนดุริยางค์
ท่วงยุโรปกว่า ๑๐ เดือน
(ตอนที่ ๑)
จิตรี กาวี
(Jit Gavee)

Music Entertainment

14

“เรื่องเล่าเบาสมองสนองปัญญา”
เพลงไทยสากลคลาสสิก
(ตอนที่ ๒): บ้าน
กิตติ ศรีเปารยะ
(Kitti Sripaurya)

Musicology

30

คีตกวีเชื้อสายแอฟริกัน (ตอนที่ ๓):
‘The Dean’ แห่งคีตกวีเชื้อสาย
แอฟริกัน-อเมริกัน
กฤตยา เชื้อมวราศาสตร์
(Krittaya Chuamwarasart)

Thai and Oriental Music

34

อัตลักษณ์ เพลงบุนท
เดชน์ คงอิม
(Dejn Gong-im)

44

ปี่พาทย์มอญ
คณะภาวทวนระเอม
ฉันทภรณ์ ไพธิกาวิน
(Dhanyaporn Phothikawin)

Piano Repertoire

48

Années de pèlerinage,
Troisième année - Rome,
Italie by Franz Liszt
Juliana Yap
(จูเลียนา แยป)
Duangruthai Pokaratsiri
(ดวงฤทัย โปคะรัตน์ศิริ)

Music Education

52

For Novice Piano Teacher:
How to Better Adapt to the
Online Teaching Model
Yaoying Shao
(เหยาหยิง เซา)

Study Abroad

56

การเรียนปริญญาตรีที่
Berklee College of Music
ประเทศสหรัฐอเมริกา (ตอนที่ ๒):
การเป็นนักเรียนที่ Berklee
มานิกา เลิศอนุสรณ์
(Manica Lertanusorn)

เปิดทอมใหม่ในสถานการณืโควิด

เรื่อง:
ณรงค์ ปรางค์เจริญ (Narong Prangcharoen)
คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ในช่วงเวลา ๑ เดือนที่ผ่านมา คิดว่าหลาย ๆ คนอาจจะไม่สามารถคาดเดาได้ว่า จะเกิดสถานการณ์อะไรขึ้นบ้าง ทางวิทยาลัยได้เตรียมตัวในการเปิดภาคเรียนให้มีความสมบูรณ์และเป็นปกติให้มากที่สุด แต่สถานการณ์โควิดไม่เอื้ออำนวยให้สามารถทำได้ จึงต้องปรับการเรียนเป็นแบบผสม โดยให้เริ่มเรียนวิชาที่สามารถเรียนออนไลน์ได้ก่อน ส่วนวิชาที่ต้องเข้ามาเรียนในวิทยาลัยนั้นจะเลื่อนออก

ไปอีก ๑ เดือน ในครั้งนี้ เราคงต้องทำงานหนักขึ้นเพื่อนักศึกษาจะได้เรียนรู้อย่างมีมาตรฐานที่ดีที่สุด สถานการณ์จะช่วยให้เป็นไปได้ เราอาจจะมีช่วงเวลาปิดทอมที่สั้นลง เพราะการเรียนที่ต้องขยายเวลาออกไป แต่ทั้งนี้วิทยาลัยก็ได้พยายามอย่างเต็มที่เพื่อจะตอบสนองกับการเรียนรู้ของนักศึกษา เราได้เตรียมอาคารสถานที่เพื่อให้นักศึกษายังคงเข้ามาใช้พื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

กับสถานการณ์และประกาศจากทางภาครัฐ ซึ่งนักศึกษาสามารถติดตามข่าวสารได้จากประกาศต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยมหิดลและวิทยาลัยดุริยางคศิลป์

การเตรียมตัวในการเปิดภาคการศึกษา รวมไปถึงการเตรียมอาจารย์และบุคลากรให้พร้อมเพื่อที่จะกลับมาเปิดได้อีกครั้ง มหาวิทยาลัยมหิดลได้ให้ความช่วยเหลือในการฉีดวัคซีนให้แก่บุคลากรทุกคนที่ประสงค์จะฉีด

วัดชิน ในการนี้ วิทยาลัยได้ประสานงานให้บุคลากรทั้งหมดที่ประสงค์จะฉีดวัคซีนและได้รับการฉีดเรียบร้อยแล้ว ๑๐๐% ตามที่ได้แจ้งความประสงค์มาแล้ว ซึ่งก็จะสามารถสร้างความมั่นใจให้แก่ทั้งบุคลากรที่ต้องเข้ามาปฏิบัติหน้าที่และนักศึกษาเองด้วยเช่นกัน เพราะนักศึกษาส่วนมากที่แจ้งความประสงค์ในการฉีดวัคซีนก็ได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว โดยการดำเนินการดังกล่าวหวังว่าจะสามารถทำให้วิทยาลัยได้กลับมาเปิดการเรียนการสอนได้เป็นเกือบปกติและสามารถดำเนินการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานในระดับสูงเช่นที่ผ่านมา

ในช่วงเวลาแห่งความเยียบเหงาที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ทางวิทยาลัยไม่ได้หยุดการเดินทางไปข้างหน้า ได้มีการรับการประเมินจากสถาบัน MusiQuE สำหรับระดับปริญญาเอก ทั้งสองหลักสูตร ซึ่งเป็นการประเมินแบบออนไลน์ที่ต้องมีการเตรียมตัวสูงมาก ไม่ว่าจะเป็น การจัดเตรียมวิดีโอเดินชมรอบสถานที่ของวิทยาลัย เพื่อให้ทางกรรมการได้เห็นสถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอน การจัดการบริหารตารางเวลาที่แตกต่างกันเพื่อการประชุม เนื่องจากกรรมการมาจากหลายประเทศ จึงต้องหาเวลาในการสัมภาษณ์ที่เหมาะสมกับทาง

กรรมการและผู้ให้การสัมภาษณ์ เนื่องจากต้องมีการสัมภาษณ์จากหลายภาคส่วน ซึ่งหลังจากได้รับการประเมิน วิทยาลัยได้รับข้อคิดเห็นเพื่อการพัฒนาอย่างมากในหลายหลายแง่มุม วิทยาลัยหวังว่าเราจะผ่านการประเมินในระดับปริญญาเอก เพื่อที่วิทยาลัยจะเป็นสถาบันที่ได้รับการรับรองจาก MusiQuE ในทุกระดับและหลักสูตร ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีไปถึงระดับปริญญาเอก

นอกเหนือจากการเตรียมตัวในการรับการประเมิน ทางวิทยาลัยได้เข้าสู่การเปรียบเทียบระหว่างองค์กรด้วยการเข้ากลุ่ม International Benchmarking Exercise (IBE) ซึ่งในช่วงนี้ได้มีการจัดสัมมนาร่วมกันเพื่อพิจารณาเปรียบเทียบเรื่องการบริหารจัดการกัน ได้มีส่วนในการนำข้อมูลเชิงลึก ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านการเงิน ด้านการบริหารจัดการ จะเห็นได้ว่า ผลการดำเนินการของวิทยาลัยเป็นไปได้อย่างยากลำบากตั้งแต่สถานการณ์โควิด-๑๙ เกิดขึ้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ไม่ได้ตามเป้าหมายและดีเท่าที่ควร มีหลายส่วนที่ทำให้เกิดการคิดและนำเสนอความเห็นในการพัฒนา ซึ่งการเข้าร่วมในครั้งนี้เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาองค์กร หนึ่งในเรื่องที่จะพิจารณา คือ การป้องกันนักเรียน

นักศึกษาจากเรื่องต่าง ๆ เช่น การคุกคามในด้านต่าง ๆ จากทั้งองค์กรและอาจารย์ รวมทั้งเป็นการสร้างมาตรฐานร่วมกันในระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นเรื่องดีในการดูแลนักศึกษาของวิทยาลัยเอง

สุดท้าย เดือนกรกฎาคมนี้เป็นเดือนที่ครบรอบ ๑๓๘ ปีชาตกาลพระเจนดุริยางค์ ซึ่งท่านเป็นผู้ที่สร้างสรรค์วงดนตรีสากลในประเทศไทยอย่างใหญ่หลวง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างวงดนตรีต่าง ๆ แต่งเพลงชาติ เพื่อให้คนในชาติมีจุดยึดเหนี่ยวใจด้วยกัน ในช่วงที่ท่านมีชีวิตอยู่ได้สร้างลูกศิษย์ที่มีคุณภาพและมีชื่อเสียงในวงการดนตรีของไทยมากมาย พัฒนาวงดนตรีให้มีมาตรฐานและมีรูปแบบในการฝึกซ้อมอย่างถูกต้องมีแบบแผน นอกเหนือจากการเป็นศิลปินแล้ว ท่านยังเป็นนักวิชาการ ได้เขียนหนังสือทฤษฎีดนตรี การเรียบเรียงเสียงประสาน เป็นต้น ในเดือนครบรอบ ๑๓๘ ปีชาตกาลของพระเจนดุริยางค์ ผมอยากเป็นตัวแทนคนหนึ่ง ที่แสดงความเคารพและรำลึกถึงท่านตลอดไป

ตามรอย พระเจนดุริยางค์ ท่องยุโรปกว่า ๑๐ เดือน (ตอนที่ ๑)

เรื่อง:

จิตรี กาวี (Jit Gavee)

อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

เป็นเวลานับปีแล้วที่โรคระบาดจากเชื้อไวรัสที่เรียกกันว่า โควิด-๑๙ (COVID-19) ได้มาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตประชากรโลกทุกหมู่เหล่า และทำให้อะไรต่อมิอะไรดำเนินไปอย่างยากลำบาก ไม่สามารถทำอะไรได้ตามใจประสงค์เท่าใดนัก เชื่อว่าผู้

อ่านหลายท่านคงกำลังโหยหาช่วงเวลาที่เคยคิดอยากจะเดินทางไปทั่วโลกก็สามารถไปได้โดยไม่ต้องมีเรื่องโรคระบาดให้กังวลใจ สิ่งที่ได้ตอนนี้ก็คงจะเป็นการเก็บข้อมูลเตรียมความพร้อม รอให้ถึงวันฟ้าใส เมื่อมนุษย์สามารถรับมือให้อยู่ร่วมกับ

โรคระบาดที่แม้ว่าจะไม่มีวันหายไป แต่ก็ไม่ได้เป็นสถานการณ์ที่น่าวิตกเท่าปัจจุบันนี้ ก่อนจะถึงวันนั้น ผมอยากจะพาท่านผู้อ่านตามรอยท่องเที่ยว (ทิพย์) ไปกับบรมครูด้านดนตรีสากลท่านหนึ่ง ที่ได้สร้างคุณูปการด้านดนตรีมากมายแก่

พระเจนดุริยางค์
ผู้ควบคุมหมวดดุริยางค์สากล
ผู้แต่งทำนองเพลงชาติ
เลขาธิการสำนักคิดนกรรม
แห่งราชบัณฑิตยสถาน
PHRA CHEN DURIYANG
Chief of the Royal Orchestra
(European Section)
Creator of New National Anthem
Secretary of Academy of Fine Arts
Royal Institute.

พระเจนดุริยางค์ (ที่มา: ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์พูนพิศ อมาตยกุล อัครมदनตรีวิทยา มุลนิธิราชสุตา)

วงการดนตรีสากลและดนตรีไทยในประเทศไทยนี้ คือ ครูปิติ วาทยะกร หรือพระเจนดุริยางค์ นั่นเอง

ช่วงที่ไม่สามารถเดินทางไปไหนมาไหนได้อย่างสะดวก มหาวิทยาลัยที่ผมทำงานอยู่ ให้อาจารย์ทุกท่านทำงานที่บ้าน ผมได้มีโอกาสค้นคว้าของ ข้อมูลเอกสารทั้งที่เป็นกระดาษ หรือสื่อสิ่งพิมพ์จับต้องได้และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ก็ได้พบกับเอกสารชิ้นหนึ่งซึ่งน่าสนใจและคิดว่าคงจะดีไม่น้อยถ้าจะหยิบมาทบทวนและบอกเล่าแก่ท่านผู้อ่าน เอกสารนั้นมีชื่อเต็มอย่างเป็นทางการ ตามประสาเอกสารที่ห้องเก็บอยู่ในระบบราชการ ชื่อว่า “รายงานการดูงานในต่างประเทศของข้าราชการซึ่งได้รับเงินช่วยเหลือค่าใช้จ่ายจาก ก.พ. การดูงานดนตรีสากลของพระเจนดุริยางค์ กรมศิลปากร พ.ศ. ๒๔๘๐”

เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๙ พระเจนดุริยางค์ ซึ่งขณะนั้นรับราชการอยู่ในกรมศิลปากร ทำหน้าที่ดูแลวงดุริยางค์สากลและงานทางดนตรีอื่น ๆ ได้ถูกคำสั่งทางราชการส่งตัวให้เดินทางไปยังทวีปยุโรปเพื่อศึกษาดูงานด้านการดนตรีตามประเทศที่มีความเจริญด้านดนตรีตะวันตกต่าง ๆ การเดินทางครั้งนี้กินเวลานาน นอกจากต้องวางแผนการเดินทางเป็นอย่างดีแล้ว พระเจนดุริยางค์ยังจำเป็นต้องยุติกิจการโรงเรียนดนตรีเอกชนที่ก่อตั้งขึ้นมาด้วยตัวเอง ชื่อว่า “วิทยาลัยสากลดนตรีสถาน” เนื่องด้วยไม่สามารถดูแลได้อย่างใกล้ชิดเป็นเวลาาน การ

เดินทางครั้งนี้ของพระเจนดุริยางค์เต็มไปด้วยเรื่องราวทางดนตรีที่น่าสนใจ โดยเฉพาะดนตรีตะวันตก ซึ่งประเทศที่พระเจนดุริยางค์เดินทางไป ไม่ว่าจะเป็น สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี ไปจนถึงออสเตรีย ล้วนแล้วแต่เป็นประเทศที่เป็นรากฐานสำคัญของดนตรีตะวันตกที่สั่งสมองค์ความรู้และยึดถือสืบต่อกันมา เรียกได้ว่าเป็น “ต้นตำรับ” ในการดนตรีประเภทนี้เลยทีเดียว

บทความในชุดนี้ ประกอบด้วยหลายตอน หากไม่มีอะไรพลาดผิดก็จะดีกรอบให้ครบสักสิบตอน ในกรณีนี้เองจึงอยากจะพาท่านผู้อ่านทุกท่านมาร่วมตามรอยพระเจนดุริยางค์ จากบันทึกการเดินทางที่ท่านได้จดบันทึกไว้เป็นรายงานในทุก ๆ วัน ตลอดช่วงเวลาการเดินทางถือเป็นเอกสารชิ้นต้นชั้นสำคัญชิ้นหนึ่งในประวัติศาสตร์ดนตรีตะวันตก ในประเทศสยาม ที่นอกจากจะทำให้ทราบว่าการเดินทางครั้งนี้มีรายละเอียดอย่างไร มีรูปแบบการเดินทางที่ยากลำบากเพียงใดกว่าจะถึงที่หมายและกลับมายังบ้านเกิด ทั้งยังเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นมุมมองของชาวสยามที่มีต่อดินแดนตะวันตกจากมุมมองเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องของดนตรี โดยครูดนตรีคนสำคัญคนหนึ่งของแผ่นดินครูพระเจนดุริยางค์

เริ่มต้น ออกเดินทาง

ปลายปี พ.ศ. ๒๔๗๙ ในวันที่เสาร์ที่ ๑๓ เดือนมีนาคม^๑ รถไฟ

ขบวนหนึ่งได้เดินทางออกจากสถานีกรุงเทพฯ ลงใต้สู่ประเทศสิงคโปร์ พระเจนดุริยางค์ พร้อมกับเรือเอกวัน รุยาพร ซึ่งขณะนั้นทำหน้าที่ราชการพิเศษตำแหน่งกรรมการติดต่อปรึกษาในกิจการเกี่ยวแก่สำนักพระราชวังกับกรมศิลปากร ได้อยู่ในรถไฟขบวนนี้ เพื่อที่จะต่อเรือจากประเทศสิงคโปร์เดินทางสู่ทวีปยุโรปต่อไป โดยระหว่างทางได้แวะที่เกาะปีนัง (๑๔ มีนาคม) และได้บังเอิญมีโอกาสได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระมหาปรมาธิบดีเจ้าพระยาบรมมหาพิชัยญาติฯ ผู้ได้รับพระสมัญญานามเป็น “พระบิดาแห่งประวัติศาสตร์และโบราณคดีไทย” พร้อมกับหม่อมเจ้าพัฒนา ยุคคุณวรรณ ดิศกุล ซึ่งขณะนั้นทั้งสองได้ประทับอยู่ ณ เมืองปีนัง การเข้าเฝ้าในครั้งนี้ยังได้มีการระบุถึงความคืบหน้าของการดำเนินการบันทึกและตีพิมพ์โน้ตเพลงไทยที่มีการดำเนินการประชุมหารือตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๗๙ ซึ่งมีพระเจนดุริยางค์เป็นหนึ่งในแม่ข่ายคนสำคัญ ได้มีการบันทึกระบุไว้ว่า

“...เมื่อถึงท่าเรือเมืองปีนัง บังเอิญพบสมเด็จพระมหาปรมาธิบดีฯ กับท่านหญิงพัทธนาฯ สมเด็จพระมหาปรมาธิบดีฯ จึงได้มีโอกาสเข้าเฝ้า (ทราบว่าคุณอนันต์เคยเสด็จมาตากอากาศที่ท่าเรือนี้เป็นนิจ) ทรงพอพระทัยมากเมื่อทรงทราบว่าท่านบันทึกเพลงไทยยังคงกระทำต่อไป และได้จัดพิมพ์โน้ตสำหรับการเผยแพร่ด้วย...” (พระเจนดุริยางค์, ๒๔๘๐)

^๑ ในช่วงเวลานั้น ประเทศสยามนับวันขึ้นปีใหม่ คือ วันที่ ๑ เมษายน

สถานีรถไฟกรุงเทพฯ ในอดีต จุดเริ่มต้นของการเดินทางและเรื่องราวทั้งหมด (ที่มา: หอจดหมายเหตุแห่งชาติ)

สมเด็จพระยาตากษานันทบุรี (ยี่น) และพระธิดา โดยพระเจ้านครราชสีมา ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าพระองค์พร้อมกับหม่อมเจ้าพัฒนาคุณวราชน ดิศกุล (นังขวาสุด) (ที่มา: หอสมุดตำราพระราชานุญาต)

พระเจ้านครราชสีมา เดินทางถึงเมือง สิงคโปร์ วันจันทร์ที่ ๑๕ มีนาคม ช่วงย่ำค่ำ ระหว่างทางจากประเทศ มาเลเซียถึงประเทศสิงคโปร์ พระ เจ้านครราชสีมา ก็มีการกล่าวถึงความ โกลาหลที่สถานีรถไฟกัวลาลัมเปอร์ เรื่องการขนถ่ายรถและคนไปมา แต่ ก็มาถึงสิงคโปร์โดยสวัสดิภาพในช่วง เย็นวันนั้น และไม่มีภารกิจทางดนตรี ใดใด มีเพียงกิจกรรมการเที่ยวชม เมืองที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างเท่านั้น บุคคลสำคัญที่ได้เข้าร่วมเหตุการณ์ ในสิงคโปร์นี้กับพระเจ้านครราชสีมา คือ นายเล้ง ศรีสมวงศ์ ผู้ซึ่งต่อมา ได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลัง รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงการคลัง ของรัฐบาลพันตรี ควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรี โดยนายเล้งผู้นี้เป็นผู้ชักชวนพระเจ้านครราชสีมาไปรับประทานอาหาร ณ สถานกงสุล ประเทศสิงคโปร์ ซึ่ง

ได้รับการต้อนรับขับสู้เป็นอย่างดี

พระเจ้านครราชสีมาได้ใช้บริการ ของบริษัทเดินเรือที่ชื่อว่า เมสซาเยอริส มารีไทมส์ (Messageries Maritimes) ซึ่งถือเป็นบริษัทการเดินเรือที่เก่าแก่ของประเทศฝรั่งเศส ที่ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๓๙๔ มี ประสบการณ์เดินเรือนับครั้งไม่ถ้วน การเดินทางครั้งนี้พระเจ้านครราชสีมา ได้เดินทางไปพร้อมกับเรือที่ชื่อว่า เฟลิก รุสเซล (Felix Roussel) เรือ เครื่องยนต์ดีเซลขนาดใหญ่ มี ประวัติการเดินทางไปยังดินแดน ตะวันออกประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เวียดนาม เป็นต้น ในส่วนของการเดินทางครั้งนี้ จุดหมายปลายทางแรกของประเทศในทวีปยุโรป คือ ประเทศฝรั่งเศส

ระหว่างการเดินทางสู่ฝรั่งเศส เรือเฟลิก รุสเซล ก็ได้มีโอกาสแวะพักระหว่างทาง ในหลาย ๆ

เรือเฟลิก รุสเซล (Felix Roussel) เรือที่พระเจนดุริยางค์ใช้บริการเดินทางไปยังทวีปยุโรป (ที่มา: www.messageries-maritimes.org)

เมือง ทำให้พระเจนดุริยางค์ก็ได้มีโอกาสผ่อนคลายจากการขึ้นบกขมทศนียภาพของเมืองต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเมืองโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา, ประเทศจิบูตี (Djibouti), เมืองพอร์ตเสด (Port Said) ประเทศอียิปต์ เป็นต้น การเดินทางสู่ทวีปยุโรปจากประเทศสิงคโปร์ถึงประเทศฝรั่งเศสนี้ ใช้เวลาทั้งสิ้น ๒๑ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มีนาคม ถึงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๐ และใช้เวลาในการต่อรถไฟเข้าสู่กรุงปารีส โดยถึงที่กรุงปารีส ในวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๐ ซึ่งเป็นเมืองแรกที่พระเจนดุริยางค์จะเริ่มการศึกษาทางด้านดนตรีอย่างเป็นทางการ

ในฝรั่งเศส

พระเจนดุริยางค์ได้เริ่มต้นหาข้อมูลของห้างร้านเครื่องดนตรีพร้อมออกสำรวจพื้นที่ หลายห้างร้าน โดยร้านดนตรีที่พระเจนดุริยางค์

ได้เยี่ยมชม พระเจนดุริยางค์ระบุว่า เป็นห้างดนตรีฮังรีโตแบร์ ของนายเฮนรี โรแบร์ (Henri Robert) มีที่ตั้งอยู่ที่ ๖๓ ถนนแมสเล กรุงปารีส (67 rue Meslay, Paris) แต่ก็ไม่ได้ลงรายละเอียดอันใดนอกจากที่ระบุว่า “นายเฮนรี โรแบร์ ได้ให้ตำราการแกะแม่พิมพ์เป็นของขวัญมา ๑ เล่ม” เข้าใจว่าจุดประสงค์การเยือนห้างดนตรีฮังรีโตแบร์ของพระเจนดุริยางค์นี้ ก็เพื่อที่จะสืบเรื่องของห้างเครื่องดนตรีอื่น ๆ เรื่องของการพิมพ์โน้ตเพลงในดนตรีตะวันตก ร้านอื่น ๆ ตามหลักวิธีการเก็บข้อมูลแบบสุ่มตัวอย่างแบบบอลหิมะ (Snowball sampling) ซึ่งจะเริ่มจากการเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหนึ่งเจ้าก่อนที่จะสอบถามแบบปากต่อปากส่งสมข้อมูลไปเรื่อย ๆ การเก็บข้อมูลวิธีเช่นนี้เองที่ทำให้พระเจนดุริยางค์ได้พบห้างร้านดนตรีอีกมากสำหรับการเก็บข้อมูลศึกษา

งานภายหลังจากนี้

จากการสืบค้นในยุคปัจจุบัน พื้นที่ของห้างดนตรีฮังรีโตแบร์ของนายเฮนรี โรแบร์ ในปัจจุบันกลายเป็นอาคารร้านค้าอื่นและเปิดสำหรับเช่าหรือซื้อ ซึ่งมีการบรรยายละเอียดของอาคารไว้สั้น ๆ ว่า “เป็นอาคาร ๕ ชั้น สร้างขึ้นในปี ค.ศ. ๑๘๘๐ (พ.ศ. ๒๔๒๓)” ไม่ระบุถึงการตั้งห้างร้านดนตรี จำเป็นต้องสืบค้นในเรื่องห้างร้านดนตรีในกรุงปารีส และร้านของนายเฮนรี โรแบร์ ต่อไป

ในวันต่อมา พระเจนดุริยางค์ได้มีโอกาสเข้าชมการแสดงดนตรีครั้งแรก ณ โรงละครโพลี เบร์แยร์ (Folies Bergère) เป็นโรงละครที่เก่าที่สุดแห่งหนึ่งในกรุงปารีส และยังคงดำเนินกิจการมาจนถึงปัจจุบัน โรงละครแห่งนี้ได้เปิดการแสดงครั้งแรกในปี ค.ศ. ๑๘๖๙ (พ.ศ. ๒๔๑๒) ถือว่าเป็นโรงละครที่ได้รับความนิยมมากในฝรั่งเศส โดยเฉพาะกับผู้ชมที่

ตำแหน่งของอาคารหมายเลข ๖๗ ถนนแมสเลย์ กรุงปารีส ยุคปัจจุบัน (ค.ศ. ๒๐๒๐ / พ.ศ. ๒๕๖๓) สันนิษฐานว่าเป็นที่ตั้งเดิมของห้างดนตรีฮังริโตแบร์ที่พระเจนดุริยางค์เคยมาเยือน (ที่มา: Google Map: 67 Rue Mestay, 75003 Paris, France)

โรงละครโฟลีส แบร์แยร์ (Folies Bergère) ที่พระเจนดุริยางค์ได้เข้าไปชมการแสดงเบ็ดเตล็ด ภาพนี้ถ่ายช่วงทศวรรษที่ ๑๙๓๐ ใกล้เคียงกับช่วงเวลา que พระเจนดุริยางค์มาเยือน (ที่มา: เพจ Facebook: guide in Paris)

เป็นบุรุษเพศ เนื่องด้วยการแสดงชิ้นชื่อของสถานที่แห่งนี้เป็นการแสดงดนตรีประกอบกับสตรีเปลื้องผ้า โดยมีนักแสดงคนสำคัญหลายคนได้แวะเวียนมาแสดงเป็นประจำ เช่น มูซิโดรา (Musidora) เอลลา ฟิตซ์เจอราร์ด (Ella Fitzgerald) โยเซฟิน เบเกอร์ (Josephine Baker) โอด็อดต์ วาเลรี (Odette Valery) หรือแม้กระทั่ง ชาร์ลี แชปลิน (Charlie Chaplin) ก็เคยมาแสดงยังโรงละครแห่งนี้ ถือเป็นโรงละครที่มีอิทธิพลมากต่อวงการศิลปะและตัวศิลปินหลายท่านที่ได้แวะเวียนมาในกรุงปารีส

การมาเยือนครั้งนี้ พระเจนดุริยางค์ ได้มีโอกาสชมการแสดงของ โยเซฟิน เบเกอร์ ซึ่งเป็นนักแสดงชั้นนำของโรงละครแห่งนี้ มีการบันทึกบรรยากาศของการแสดงในคำคืนที่ท่านได้เข้าไปชมพอสังเขป ระบุไว้ว่า

“...วันอาทิตย์ที่ ๑๑ หยุดพักตอนค่ำไปชมการแสดงละครเบ็ดเตล็ดที่โฟลีส แบร์แยร์ (Folies Bergères) มีนางโยเซฟิน เบเกอร์ (Josephine Baker) นักร้องและนักร้องที่มีชื่อคนหนึ่งแสดง มีดนตรียาสลิลาส (หมายถึงดนตรีแจ๊ส: ผู้เขียน) วงใหญ่แสดงประกอบ... การแสดงระบำนี้ เป็นการแสดงนัยน์ตาของชาวเรามาก เพราะการแสดงระบำหมู่หญิงที่เปลือยกายทั้งตัว ปกปิดแต่ที่ลับเพียงเล็กน้อยเท่านั้น...” (พระเจนดุริยางค์, ๒๔๘๐)

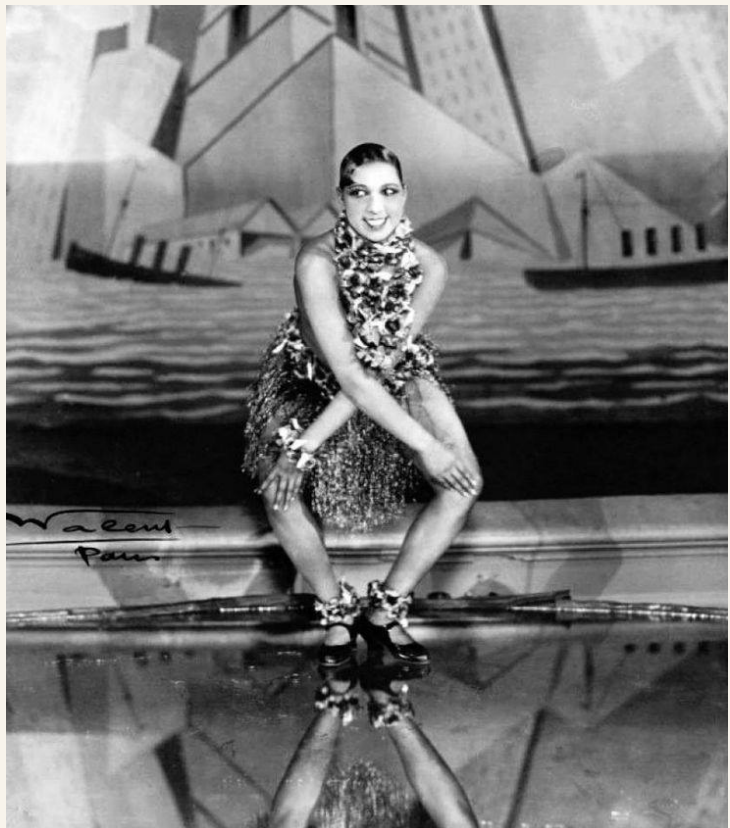
อันที่จริงแล้ว ในประเทศไทย หรือสยามขณะนั้น ก็ปรากฏมีการแสดงทำนองนี้อยู่บ้างแล้ว ในทศวรรษที่ ๒๔๗๐ ได้เกิดการแสดงที่เรียกว่าระบำเปลือยกาย โดยคณะที่มีชื่อเสียงเลื่องลือ คือคณะการแสดง

คณะนางระบำของตึกไฟบูลย์สมบัติ หรือตึก ๔ ชั้น ในปี พ.ศ. ๒๔๗๔ (ที่มา: หนังสือพิมพ์สยามราษฎร์ ๑๗ มิถุนายน ๒๔๗๔ อ้างใน หนังสือ กรุงเทพฯ ยามราตรี)

ระบำของนายหรั่ง เรื่องนาม มีชื่อเรียกอื่น ๆ อย่าง ระบำมหาเสน่ห์ ระบำนายหรั่งหัวแดง หรือระบำเป๊ ซึ่งได้รับความนิยมเป็นอันมากในสมัยรัชกาลที่ ๗ กระทั่งว่ามีความคิดเห็นเชิงเสียดสีหนึ่ง ถึงขั้นกล่าวถึงประโยชน์ของการแสดงประเภทนี้ว่า “...ระบำชนิดนี้ดีกว่าชนิดนุ่งผ้า เพราะเผยแพร่ให้ชาวปารีสรู้ว่าระบำเปลือยกายไม่ได้มีแต่ที่ตำบลมองด์ปานัสในปารีสเท่านั้น ที่สยามแยกในประเทศสยามก็มีเหมือนกัน...” แสดงให้เห็นว่า ชาวสยามบางส่วนก็รับรู้ถึงการมีอยู่ของระบำเปลือยที่มีอยู่ในกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส แล้วและดูเหมือนว่าจะเป็นการแสดงที่ได้รับความนิยมจากประชาชนชาวสยามพอสมควร การแสดงเหล่านี้เอง วีรยุทธ ปีสาลี ผู้เขียนหนังสือ กรุงเทพฯ ยามราตรี ได้สรุปเอาไว้ว่า จะเป็นการพัฒนาสู่การแสดงรูปแบบอื่น ๆ เช่น ดิสโก้เทค ไนต์คลับ ระบำอะโกโก้ ในอนาคตต่อไป

กลับมาที่การชมการแสดงใน

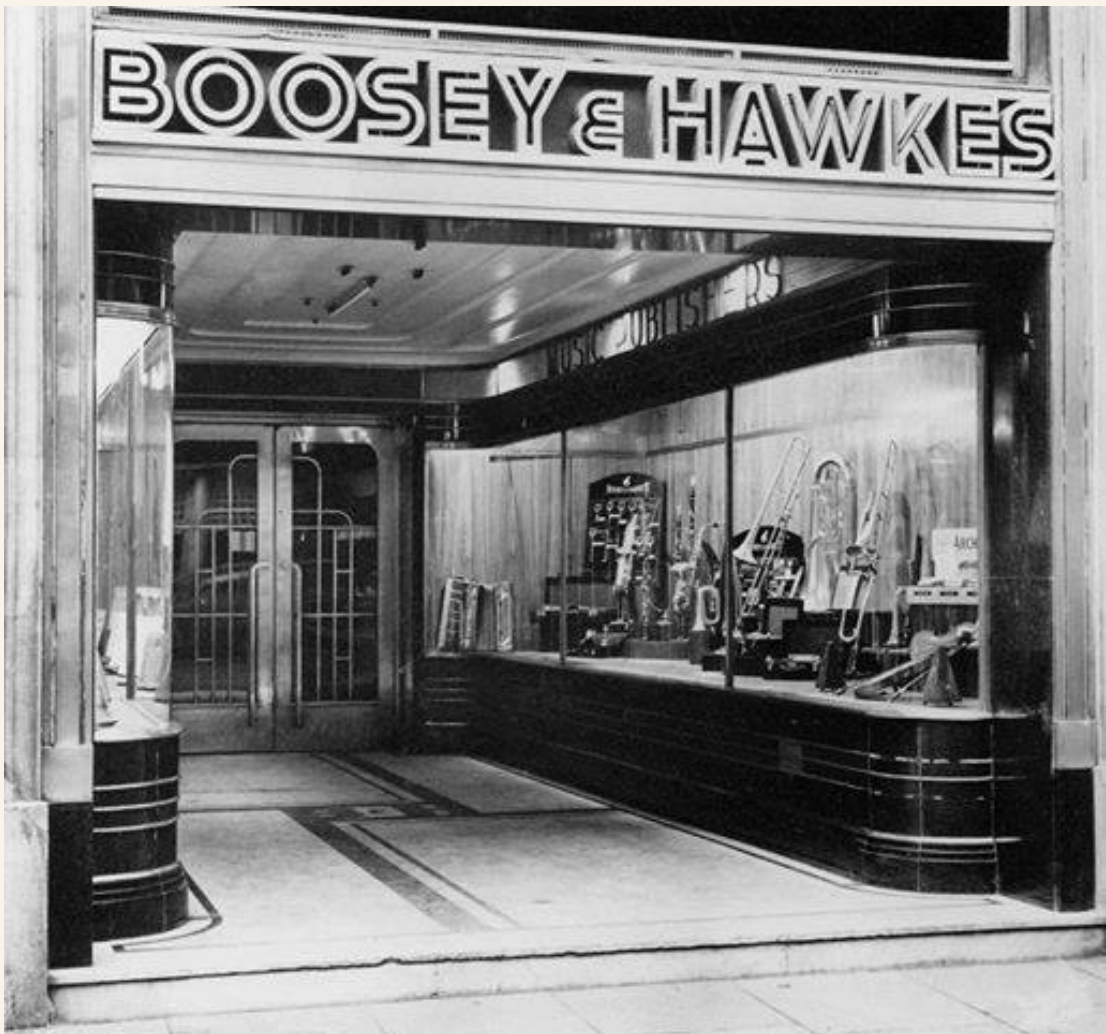

โยเซฟิน เบเกอร์ ขณะแสดงที่ โรงละครโพลี แบลร์แยร์ (ที่มา: เพจ Facebook: Black Velveteen)

โรงละครโพลี แบร์แยร์ จะเห็นได้ว่า นอกจากพระเจนคริยวงศ์จะระบุถึงการดนตรีที่ใช้ในการแสดงแล้ว คือ การได้ชมการแสดงของนางโยเซฟิน เบเกอร์ ซึ่งถือว่าเป็นนักแสดงและนักดนตรีมากความสามารถ มีผลงานการแสดงและการบันทึกเสียงอันเป็นที่น่าจดจำ โยเซฟิน เบเกอร์ เกิดเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๐๙ (พ.ศ. ๒๔๕๒) ในประเทศสหรัฐอเมริกา ก่อนที่จะเปลี่ยนเป็น

สัญชาติฝรั่งเศสหลังจากการแต่งงานกับฌอง ลีอง (Jean Lion) ในปี ค.ศ. ๑๙๓๗ (พ.ศ. ๒๔๘๐) การแสดงของโยเซฟิน เบเกอร์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเต้นรำ การขับร้องเพลง ล้วนได้รับความนิยมนิยมชมชอบจากประชาชน นักวิจารณ์การแสดงร่วมสมัยในประเทศฝรั่งเศสได้ให้ฉายาที่แสดงถึงการยกย่องเธอ เช่น แบล็ควีนิส (Black Venus) ไหม้ดำ (Black Pearl) เทพธิดาศีโอล

(Creole Goddess) เป็นต้น ในช่วงปี ค.ศ. ๑๙๕๐ (พ.ศ. ๒๔๙๓) เธอได้ผันตัวมาเป็นนักเคลื่อนไหวทางสิทธิพลเมือง เพื่อความเท่าเทียมของพลเมืองผิวสีที่ยังคงได้รับการปฏิบัติแบบเหยียดหยามโดยเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกา เรื่องราวชีวิตของโยเซฟิน เบเกอร์ ยังคงมีเรื่องน่าสนใจอีกมาก หากมีโอกาสผู้เขียนจะขอนำมาเขียนแยกเล่าเรื่องในโอกาสต่อไป

ร้าน Boosey & Hawkes ในกรุงลอนดอน ห้างเครื่องดนตรีแรกที่พระเจนคริยวงศ์มาเยือนเมื่อเดินทางถึงประเทศอังกฤษ (ที่มา: The Magnificent Music Band)

หลังจากที่ได้ชมการแสดงในโรงละครโพลี แบริแยร์ วันต่อมา (๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๐) พระเจนดุริยางค์ได้เดินทางโดยรถไฟออกจากกรุงปารีสไปยังสถานีบลอนเนยอซูร์เมอร์ (Boulogne-sur-Mer) เป็นเมืองชายฝั่งบริเวณตอนเหนือของประเทศฝรั่งเศส เพื่อจะต่อเรือข้ามฟากไปยังประเทศอังกฤษถึงยังเมืองโพล์กสโตน (Folkestone) ก่อนที่จะต่อรถไฟไปยังลอนดอนในวันเดียวกัน โดยมีคนจากห้างบูซี แอนด์ ฮอกส์ (Boosey & Hawkes) เป็นห้างดนตรีที่รู้จักกันดีในประเทศอังกฤษ ซึ่งได้ทำธุรกิจซื้อขายเครื่องดนตรีในประเทศสยามอยู่หลายคราว โดยมีพระเจนดุริยางค์เป็นผู้ติดต่อ เมื่อถึงกรุงลอนดอนได้หนึ่งวัน พระเจนดุริยางค์ก็ได้เข้าไปแสดงความขอบคุณถึงห้างบูซี แอนด์ ฮอกส์

ในกรุงลอนดอน ก่อนที่จะได้เยี่ยมชมห้างในส่วนต่าง ๆ

“...วันอังคารที่ ๑๓ ได้ถือโอกาสไปเยี่ยมเพื่อแสดงความขบใจห้างบูซี แอนด์ ฮอกส์ ๒๙๕ ถนนริเจนต์ สตรีต (295 Regent Street) ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือโดยจัดส่งคนไปรับที่โพล์กสโตน และได้ไปทำความรู้จักกับหัวหน้าอื่น ๆ ของห้างนี้ ได้ถือโอกาสชมห้างตลอด... ห้างแห่งนี้เป็นแต่ห้างค้าขายเท่านั้น ส่วนที่ห้างทำเครื่องดนตรีตั้งอยู่ที่เอ็ดจ์แวร์ (Edgware) นอกจากกรุงลอนดอนออกไป ซึ่งจะได้มีโอกาสไปตรวจและชมในวันหลัง...” (พระเจนดุริยางค์, ๒๔๘๐)

รายงานฉบับที่ ๑ ของพระเจนดุริยางค์จาก ๑๐ ฉบับ จบลงแต่เพียงเท่านี้ แต่การเดินทางของพระ

เจนดุริยางค์ในยุโรปกว่า ๑๐ เดือน เพิ่งจะเริ่มต้นขึ้นเท่านั้น ในตอนต่อไปพระเจนดุริยางค์ยังคงเดินทางศึกษาดูงานและหาความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเจาะจงในพื้นที่ของสหราชอาณาจักร หรือประเทศอังกฤษ ซึ่งก็เป็นอีกหนึ่งมหาอำนาจทางดนตรีตะวันตกที่สำคัญและไม่ควรมองข้ามการเดินทางในประเทศอังกฤษของพระเจนดุริยางค์นี่จะเป็นเช่นไรขอให้ท่านผู้อ่านมาร่วมเดินทางไปพร้อมกันกับพระเจนดุริยางค์ ในตอนต่อไปครับ

เอกสารอ้างอิง

Charles Castle. (1985). *The Folies Bergère*. New York: Franklin Watts.

Heather Lehr Wagner Alan Schroeder. (2006). *Josephine Baker: entertainer*. New York: Chelsea House.

พระเจนดุริยางค์. (๒๔๘๐). รายงานการดูงานในต่างประเทศของข้าราชการซึ่งได้รับเงินช่วยเหลือค่าใช้จ่ายจาก ก.พ. การดูงานดนตรีสากลของพระเจนดุริยางค์. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

วีรยุทธ ปีสาลี. (๒๕๕๓). *กรุงเทพฯ ยามราตรี*. กรุงเทพฯ: มติชน.

“เรื่องเล่าบาสมองสนองปัญญา” เพลงไทยสากลคลาสสิก (ตอนที่ ๒): บ้าน

เรื่อง:
กิตติ ศรีเปาระยะ (Kitti Sripearyay)
อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีสมัยนิยม
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

บ้าน คือ แหล่งพักพิงอาศัยที่ให้ความอบอุ่นใจแก่ผู้
อยู่ คำว่าบ้านอาจมีความหมายรวมถึงอาคารหรือห้อง
พักที่ใช้พักอาศัยด้วย หรือสถานที่อยู่ บริเวณที่เรื่อนตั้ง
อยู่ ถิ่นที่มีมนุษย์อยู่ (ข้อมูลจากวิกิพีเดียฯ) มนุษย์ทุกผู้
ทุกนามย่อมต้องมีบ้าน จะเป็นบ้านหลังเล็ก ย่อม หรือ
กว้างใหญ่มหึมาสักเพียงใด มันก็คือบ้าน บางท่านอาจ
สงสัยว่า “คนไร้บ้าน” ที่เป็นคำเรียกอย่างเป็นทางการละ
พวกเขา มีบ้านหรือเปล่า คำตอบคือ มีครับ トラบใดที่
มนุษย์ยังมีลมหายใจ เคลื่อนไหวได้ มีกิจกรรมดำเนิน
ไปตามครรลองของการดำรงชีวิต พวกเขาต้องมี
แหล่งพักพิงอาศัยไว้พักผ่อนหลับนอน อาจเป็นแค่ซอก
เล็ก ๆ พอซุกหัวนอนได้ได้สะพานสาธารณะ หรือตาม
อาคารร้างว่างผู้คน ปัจจุบันกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์มีภาระโดยตรงเกี่ยวข้องกับ
“บ้าน” ในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับมนุษย์อยู่อาศัย ทั้ง
แบบชั่วคราว กึ่งถาวร และถาวร

เพลงไทยสากลมาตรฐาน “อมตะนิรันดร์กาล” (ขอยืมส่วนวนนี้มาใช้หน่อย) หลายเพลงที่ผู้ประพันธ์สรรค์สร้างให้นิยามความหมายในเนื้อร้องที่ข้องเกี่ยวกับ “บ้าน” ผู้เขียนบทความนี้เลือกสรรมาทั้งหมด ๑๒ เพลง สี่ลาแนวดนตรีและผู้ขับร้องแตกต่างกันไป ทุกเพลงเป็นที่รู้จักและมีการนำมาทำซ้ำอยู่บ่อยครั้ง ทางด้านเนื้อหาจากคำร้องล้วนมีข้อคิดเตือนใจและช่วยเสริมเติมสร้างพลังเพิ่มความสุขให้แก่ผู้ฟัง สำหรับตอนนี้ขอนำเสนอ ๖ เพลง เพื่อความสมบูรณ์ของการบริโภคข้อมูล ท่านผู้อ่านสามารถรับชมรับฟังได้ตามลิงก์ที่ระบุไว้

ลำดับที่ ๑ “บ้านเรา” (<https://www.youtube.com/watch?v=NXT6W2d3N-c>)

<p>๑) บ้านเรา แสนสุขใจ แม้จะอยู่ที่ไหน ไม่สุขใจเหมือนบ้านเรา คำว่าไทย ซึ่งใจเพราะใช้ทาสเขา ด้วยพระบารมีล้านเกล้า คุ่มเราร่มเย็นสุขสันต์</p>	<p>๒) พุงทิพย์ ฟ้าขลิบทอง ริ้วแดดสองสอดไส งามจับใจมิใช่ฝัน ปวงสตรี สมเป็นศรีชาติเจ็ดฉันท ดอกไม้ชาติไทยยึดมั่น หอมทุกวันระบือไกล</p>
<p>๓) บุญนำพา กลับมาถึงถิ่น ทรุดกายลงจูบดิน ไม่ถวิลอายุใคร หัวใจฉัน ใครรับฝากเอาไว้ จากกันแสนไกล ยังเก็บไว้หรือเปล่า</p>	<p>๔) เมฆจำ ฉันว่าเหวใจ ขอวานหน้อยได้ไหม ลอยล่องไปยังบ้านเขา จงหยุดพัก แล้วครวญรักฝากกับสาว ว่าฉันคืนมาบ้านเก่า ขอยึดเอาไว้เป็นเรือนตาย</p>

ประโยคเด็ดของเพลงนี้ คือ “บ้านเรา แสนสุขใจ แม้จะอยู่ที่ไหน ไม่สุขใจเหมือนบ้านเรา” ต้นฉบับบันทึกเสียงครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ขับร้องโดย “สุเทพ วงศ์กำแหง” ประพันธ์คำร้องโดย “ซาลี อินทรวิจิตร” และทำนองโดย “ประสิทธิ์ พยอมยงค์” ทั้ง ๓ ท่านล้วนเป็นศิลปินแห่งชาติ ประวัติความเป็นมาของเพลงนี้จากข้อมูลในพรา้งเพชรในกรีดเพลง (๒๕ เมษายน ๒๐๑๘) บันทึกไว้ว่า

ปลายเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๐๐ คุณสุเทพ วงศ์กำแหง ได้ร่วมเดินทางไปกับคณะผู้แทนศิลปินไทย นำโดยคุณสุวรรณ วรดิลก ไปแสดงที่สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยที่ขณะนั้นไทยกับจีนยังไม่มีสัมพันธทางการทูตต่อกัน ประจวบกับปีนั้น จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ทำการปฏิวัติยึดอำนาจจากจอมพล ป.พิบูลสงคราม ได้สำเร็จ จอมพลสฤษดิ์เกลียดคอมมิวนิสต์จับจิต คณะศิลปินไทยเมื่อเดินทางกลับมาจึงถูกดำเนินคดีทั้งหมด คุณสุวรรณ วรดิลก ถูกจำคุก ผู้ร่วมเดินทางถูกสอบสวน และได้รับการประกันตัว คุณสุเทพถูกให้ออกจากการราชการทหารอากาศ สถานการณ์เช่นนี้ คุณสุเทพจึงตัดสินใจไปศึกษาต่อด้านศิลปะที่ประเทศญี่ปุ่นนานถึง ๓ ปี

เมื่อเดินทางกลับเมืองไทย คุณสุเทพได้ไปหาครูชาลี อินทรวิจิตร เป็นคนแรก พบว่าครูชาลีแต่งเพลง “บ้านเรา” รอรับคุณสุเทพอยู่แล้ว เนื้อร้องเพลง “บ้านเรา” จับใจคุณสุเทพมาก คุณสุเทพร้องบันทึกเสียงเพลงนี้ใส่อารมณ์ลงในเพลงอย่างเต็มที่ “บ้านเรา แสนสุขใจ แม้จะอยู่ที่ไหน ไม่สุขใจเหมือนบ้านเรา คำว่าไทย ซึ่งใจ เพราะใช้ทาสเขา ด้วยพระบารมีล้นเกล้า คும்เรารมเย็นสุขสันต์”

บ้านเรา

คำร้อง: ชาลี อินทรวิจิตร ทำนอง: ประสิทธิ์ พยอมยงค์

♩ = 100

1 A^b
 บ้าน เรา _____ แสน สุข ใจ _____ แม้ จะ อยู่ ที่ ไหน _____ ไม่ สุข ใจ เหมือน บ้าน

8 B^{b9} E^{b7} A^b F^m B^m E^{b7}
 เรา _____ คำ ว่า ไทย _____ ซึ่ง ใจ เพราะ ใช้ ทาส เขา _____ ด้วย พระ-บา-ร-มี ล้น

14 A^b B^{b7} E^{b7} 2 A^b
 เกล้า _____ คும் เรา _____ ร่ม เย็น สุข สันต์ _____ ทุ่ง _____ ทิพย์ _____ ฟ้า ขลิบ ทอง _____

21 B^{b9} E^{b7} A^b
 ริ้ว แดด ส่อง สด _____ ใส่ _____ งาม จับ ใจ มิ ไซ่ ฝืน _____ บวง ส - ดรี สม _____

27 F^m B^m E^{b7} A^b E^{b7} A^b
 เป็น ศรี ชาตี เสดิ ฉั่น _____ ดอก ไม้ ชาตี ไทย ยึด มั่น _____ หอม ทุก วัน ระ-บือ _____ ไกล _____ บุญ น้า _____

34 3 D^b A^b F^m
 พา _____ กลับ มา ถึง ถิ่น _____ ทรวด ภาย ลง จวบ _____ ดิน _____ ไม่ ถวิล อยา ใคร _____ หัว ใจ _____

42 B^m E^{b7} D^b A^b E^{b7} A^b F^m B^{b7}
 ฉั่น _____ ใคร รับ ผาก เอา ไว้ _____ จาก กัน แสน ไกล _____ ยัง เก็บ ไว้ _____ หรือ _____

48 E^{b7} 4 A^b
 เปล่า _____ เมฆ _____ จำ _____ ฉั่น ว่า เหว้ ใจ _____ ขอ วาน หนอย ได้ _____

54 B^{b9} E^{b7} A^b F^{m7}
 ไหม _____ ลอย ล่อง ไป ยัง บ้าน เขา _____ จง หยุด พัก แล้ว ครัว รักร ผาก กับ _____

60 B^{m7} E^{b7} A^b E^{b7} A^b
 สาว _____ ว่า ฉั่น ดิน มา บ้าน เก้า _____ ขอ ยึด เอา ไว้ เป็น เรือน ตาย _____

ฟอร์มเพลงเป็นลักษณะ AABA ๔ ท่อน สุตระยอดนิยม โฟล์เสียงต้นฉบับบันทึกอยู่บนบันไดเสียง Ab major pentatonic ข้อสังเกต เพลงนี้แนวทำนองส่วนใหญ่ผู้ประพันธ์ได้แรงบันดาลใจจาก “ลาวดวงเดือน” เพลงไทยเดิม ยอดนิยมนึ่งเพลงหนึ่งของบ้านเรา ดังตัวอย่าง

บ้านเรา
บ้าน เรา แสน สุข ใจ

ลาวดวงเดือน
โอ้ ละ หนอ ดวง เดือน เอย

ลำดับที่ ๒ “บ้านแสนสุข” (<https://www.youtube.com/watch?v=HKyPwIkPmxA>)
ขับร้องบันทึกเสียงต้นฉบับโดย รวีวรรณ จินดา เป็นเพลงหนึ่งในอัลบั้ม “เพราะเราเข้าใจ” ออกเผยแพร่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๙ โดย Amico Studio อีก ๒๐ ปีต่อมา ศิลปิน ใหม่ เจริญปุระ นำมาบันทึกเสียงใหม่อีกครั้ง

เป็นเพลงที่ฟังสบาย ๆ ในลีลาทำนองและแนวดนตรี เนื้อร้องเพลงนี้บรรยายบรรยากาศของบ้านที่แวดล้อมไปด้วยหลากหลายธรรมชาติ สนับสนุนความเป็นบ้านที่อบอุ่นไปด้วยความสุขสมกับชื่อเพลง

๑) เรายังมีลำธารไหลริน เรายังคงได้ยินเสียงลม ที่ที่เราจะอยู่นั้นกลมกลม มีคนอยู่มากมาย	๒) เรายังมีทะเลเขียวคราม เกลียวคลื่นงาม เมื่อยามซัดทราย เรายังมีนางนวลโฉบบินไป บ้านที่เราอยู่กัน	๓) บ้านหลังใหญ่ ฝากความอุ่นใจไว้ในดวงไฟอร่ามแรง บ้านหลังใหญ่ ปลูกไว้ได้แสงจันทร์ที่สดสวยงาม เพดานมีเดือน เพดานมีดาวภายใต้เงาท้องฟ้า เดียวกัน (ล้วนแต่รักกัน)
๔) เรายังมีลำนำเสียงเพลง ลอยเล่นลมไม้เอนพลิ้วไป ดังดนตรีทำนองล่องลอยไป บ้านที่เราอยู่กัน		

บ้านแสนสุข

ขับร้องโดย รวีวรรณ จินดา

Moderato

1 Ab Db Eb7 Ab
เรา ยัง มี ลำ-ธาร ไหล ริน เรา ยัง คง ได้ ยืน เสียง ลม ที่ ที่ เรา จะ อยู่ นั้น

6 Db Eb7 Ab 2 Ab Db
กลม กลม มี คน อยู่ มาก มาก. เรา ยัง มี ทะ-เล เขียว คราม

11 Eb7 Ab Db Eb7
เกลียวคลื่นงาม เมื่อ ยาม ชัด ทราย เรา ยัง มี นาง-นวล โผ บิน ไป บ้าน ที่ เรา อยู่

16 Ab 3 Fm Bbm Eb7 Ab
กัน. บ้าน หลัง ใหญ่ ผัก ความ อุ่น - ใจ ไว้ ใน ดวง-ไฟ ร้อน แรง

21 Fm Bbm Db C Fm Eb7 Db Ab
บ้าน หลัง ใหญ่ ปลุก ไว้ ได้ แสงจันทร์ที่ สด สวย งาม เพ-ดาน มี เดือน เพ-ดาน มี ดาว ภาย

27 Db D° Eb7 4 Ab Db
ใต้ เก้าห้องฟ้า เดียว กัน. เรา ยัง มี ลำ-น้ำ เสียง เพลง

33 Eb Ab Db Eb Ab
ลอยเล่น ลม ไผ่ เอน พริ้ว ไป ดั่ง ดน-ตรี ทำ-นอง ล่อง ลอย ไป บ้าน ที่ เรา อยู่ กัน.

ลักษณะเพลงจัดอยู่ในแบบ song form - AABA แบ่งออกเป็น ๔ ท่อน เช่นเดียวกับเพลงก่อนหน้านี้ พิจารณาเฉพาะแนวทำนองพบว่ามีการเคลื่อนที่อย่างเป็นระเบียบ ขึ้นคู่เสียงที่ใช้เป็นแบบปกติ ไม่กระโดด (skip) ทิ้งห่างกันมาก ช่วงเสียง (range) ไม่กว้างจนเกินไป คนส่วนใหญ่สามารถขับร้องได้ไม่ยาก ทางเดินคอร์ดเป็นไปตามหลักการของ tonal music ลักษณะเหล่านี้มีส่วนทำให้เพลงฟังติดหูได้ง่าย แนวทำนองของต้นฉบับเพลง “บ้านแสนสุข” บันทึกอยู่บน Ab major scale

ทาง-เดิน-คอร์ด

I	IV	V	I
Ab	D ^b	E ^{b7}	Ab

ลำดับที่ ๓ “บ้านของเรา” (<https://www.youtube.com/watch?v=sE1eOwbtdUE>)

๑) บ้านของใครของใครก็รักเรือนเขา บ้านของเราหนอเราก็เฝ้ารักปอง บ้านฉันมีนกร้อง ส่งเสียงทองคล้องขัน	๒) มิใช่ไพรพฤกษ์พร้อม พรั่งพะยอมหอมหวานอวลล้อม ละมุนละม่อมอมขวิญ มีพลั่วเพลงผูกพัน เพื่อรักอันร่อท่า
๓) นกเขามันเฝ้าปราศรัย พิรีพีไรรักหล้า ฟังเคลิ้มคล้ายกะว่า กล่อมให้อูรารักรังนิทรารเรือนทอง	
๑.๒) บ้านของใครของใครก็รักเรือนเขา บ้านของเราหนอเราก็เฝ้ารักปอง บ้านฉันมีนกร้อง ส่งเสียงทองร้องหา	๒.๒) เรือนฉันมีรักหวาน โอบชีวิตฉันไว้ในบ้าน แล้วโลมใจร่านลอยล้ำ มีวิมานอุรา คล้อยค้ำคาอารมณ
๓.๒) เขารู้มันจู้เพลงพ้อ ขันลื้อทำคอโค้งก้ม ชีวิตหนอพอตรม ก็กลับชื่นชมเพราะเพลินภิรมย์เรือนทอง	

คำร้องของเพลงนี้ให้ความรู้สึกถึงคุณค่าของที่พักพิงอิงกายอาศัยกินอยู่หลับนอน ซึ่งรายรอบล้อมไปด้วยธรรมชาติ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม อาทิ “บ้านฉันมีนกร้อง ... มีไม้ไผ่พฤษภพร้อม ... เรือนฉันมีรักหวาน ...” จะทุกซั่จะตรมมา พอกลับถึงบ้านที่ว่า ก็ “เพลินภิรมย์เรือนทอง” แนวทำนองบันทึกอยู่บน G major pentatonic scale ลักษณะเพลงเป็นแบบ ๓ ท่อน - ABC เนื้อร้อง ๒ ชุด (รวม ๖ ท่อน) ไฟล์เสียงต้นฉบับขับร้องโดย เลิศ ประสมทรัพย์ นักร้องประจำวงดนตรีกรมโฆษณาการหรือวงดนตรีสุนทราภรณ์ในภายหลัง นักร้องท่านนี้ได้ฝากงานเพลงไว้ให้คนรุ่นหลังได้รับฟังกันนับร้อยเพลง

บ้านของเรา

BOLERO

ทำนอง : เอื้อ สุนทรสนาน
คำร้อง : ศรีสวัสดิ์ พิจิตรวรการ

1 D7 G G⁶ Em

บ้าน_ ของ_ ใคร ของใคร ก็ รัก เรือน_ เขา บ้าน_ ของ_ เรา หอ เรา ก็ เฝ้า รัก
ใคร ของใคร ก็ รัก เรือน_ เขา บ้าน_ ของ_ เรา หอ เรา ก็ เฝ้า รัก

4 Am D7 G G D7 G

ปอง บ้านฉัน มี นก ร้อง ส่ง เสียง ทอง คล้อง ชัน
ปอง บ้านฉัน มี นก ร้อง ส่ง เสียง ทอง ร้อง หา

8 G D7 G⁷ 2 C G

มี ไม้ ไผ่ พฤษภ พร้อม พราง พะ - ยอม หอม หวล อวล อ้อม ละ - มุน ละ - ม่อม ออม
เรือนฉัน มี รัก หวาน โอบ ชิ - วิต ฉัน ไว้ ใน บ้าน แล้ว โลม ใจ ร่าน ลอย

12 G D7 G

ขวัญ มี หลีว เพลง ผูก พัน เพื่อ รัก อัน รอ ทำ
ล้ำ มี วิ - มาน อุ - รา คล้อย ค้าง คา อา - รมณ์

17 3 G G B⁷

นก เขา มัน เฝ้า ปรา - คัย พิ - ธิ์ พิ - ไร รัก
เขา รั้ มัน จู๋ เพลง พื่อ ชัน ล้อ ทำ คอ โค้ง

20 Em G D7

หล้า ฟัง เคลิ้ม คลาย กับ ว่า กล่อม ให้ อุ - รา รัก รัง นิ - ทรา เรือน
กัม ชิ - วิต หอ พอ ตรม ก็ กลับ ชัน - ขม เพราะ เพลิน ภิ - รมย์ เรือน

24 1. G 2. G

ทอง บ้าน_ ของ_ ทอง

ทำนองเพลงนี้มีความคล้ายคลึงกับเพลงไทยของเดิม (สร้อยแสงแดง - ลาวจ้อย - ไก่ฟ้า) อย่างมาก เป็นไปได้ว่า ครูเอื้อ สุนทรสนาน ท่านนำมาดัดแปลงจัดระเบียบให้สอดคล้องกับวิธีการของดนตรีตะวันตก ส่วนเนื้อร้องนั้น ครูเพลงระดับตำนานท่านหนึ่งของเมืองไทย ศรีสวัสดิ์ พิจิตรวรการ รังสรรค์ขึ้นมาสอดคล้องคล้องตัวไปกับแนวทำนองดังกล่าว จนกลายเป็นเพลงที่สมบูรณ์ยิ่งเพลงหนึ่ง

ลำดับที่ ๔ “บ้านนา” (https://www.youtube.com/watch?v=8xQGGOMv_-o)

ต้นฉบับขับร้องบันทึกเสียงโดย วินัย จุลละบุษปะ คู่กับ วรนุช อารีย์ เดิมทีเดี่ยว ครูชาติรี (วิชัย โภกิกุลนิษฐ์) ประพันธ์เนื้อร้องไว้ ๕ ท่อน เมื่อรวมกับส่วนนำเพลง (introduction) บรรเลงแนวทำนองอีก ๑ เที้ยว รวม ๖ ท่อนเพลง ซึ่งเวลาเกินข้อจำกัดของการบันทึกเสียงลงแผ่นครั้งในอดีต ทำให้ต้องตัด ๒ ท่อนหลังออกไป ต่อมาเทคโนโลยีทางการบันทึกเสียงพัฒนาจนเลยข้อจำกัดนั้นไปแล้ว สามารถบันทึกเสียงฉบับเต็มได้ เนื้อเพลงทั้ง ๕ ท่อน พรรณนาได้อย่างละเอียดลออถึงชีวิตความเป็นอยู่ของชาวนาไทย (ในอุดมคติ) ปัจจุบันบรรยากาศแบบนั้นในบ้านเราคงหายากเต็มที แต่เพลงนี้ยังคงสร้างความสุขทางจิตใจให้แก่ผู้ฟังมาตลอด ด้วยความสามารถอย่างสูงยิ่งของครูเพลงที่มีส่วนร่วมรังสรรค์เพลงนี้

<p>๑) (ช) กลับมาจากนาถึงบ้าน แม้จะเหน็ดเหนื่อยงานเจอะเจ้าก็หาย</p> <p>(ญ) อู๊ย ดุสึหนาซางไม่เห็นอาย</p> <p>(ช) หอมผิวกายเจ้าดังหอมบัว</p> <p>(ญ) อู๊ย ควายมันยั่ว</p> <p>(ช) น่องอย่ามัวไปอาย</p> <p>(ญ) อย่ามาหมายเพราะควายมันมอง</p> <p>(ช) ก็เจ้าควายเห็นเราปรองดอง ร่วมหทัยเคียงครองมันจึงร้องคำราม</p>	<p>๒) (ญ) ท่าทางพี่คงหิวข้าว น้องแกงถั่วฝักยาวน้ำพริกมะขาม</p> <p>(ช) บีะ ดิสีน้องต้องกินหลายชาม</p> <p>(ญ) มะเขืองามจิ้มกับหลนปลา</p> <p>(ช) แหมทำเข้าทำยกเอามาไวไว</p> <p>(ญ) ไม่รอช้ายกมาทันใด</p> <p>(ช) ซ่างตีนักรักเพียงดวงใจ (พร้อม) นั่งร่วมกินกันไป เช่นประสาชาวนา</p>
<p>๓) (ญ) เมื่อยามเวลาพลบค่ำ เพราะความเหนื่อยตรากตรำต้องเข้าเคหา</p> <p>(ช) นึกมองจอหน้ที่บนหลังคา</p> <p>(ญ) แม้นระอาก็ต้องฝันทน</p> <p>(ช) หัวใจเข้มขันเพราะเราคนทำนา</p> <p>(ญ) ฝ้าเพียรหาทรัพย์ในแดนดิน</p> <p>(ช) ไร่ทำน่านี้มาจนชิน</p> <p>(พร้อม) ต้องตรากตรำอาชีพ ผลิตข้าวเลี้ยงชาวไทย</p>	<p>๔) (ญ) เขือกเย็นด้วยลมพัดพา หนาวเย็นจับอุราผ้าห่มอยู่ไหน</p> <p>(ช) โถ เอาซิน้องอยู่นี้แล้วไง</p> <p>(ญ) ฮี ถอยไปไซ้แก้หนาวลม</p> <p>(ช) อ้อ เอาผ้าห่มเพราะว่าลมโชนมา นี่แน่ะน้องใช้คลุมกายา</p> <p>(ญ) ไร่ ลมหนาวนั้นเย็นอุรา</p> <p>(พร้อม) ห่มผ้าคลุมกายา ด้วยผ้าฝืนเดียวกัน</p>
<p>๕) (ช) หลับนอนแต่ตอนพลบค่ำ พักความเหนื่อยตรากตรำด้วยความสุขสันต์</p> <p>(ญ) หมุนเวียนเช่นนี้อยู่ทุกทุกวัน (ช) ถึงเช้าพลันตื่นขึ้นไถนา</p> <p>(ญ) สองเราฟันฝ่าไถทำนาเรื่อยไป (ช) ไม่มีทุกข์เพราะเราพอใจ</p> <p>(ญ) ร่วมชีวิตหากินกันไป</p> <p>(พร้อม) อยู่บ้านนาพาใจให้สุขเหมือนชาวนา</p>	

บ้านนา

Medium Waltz

คำร้อง ชาติรี
ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน
ปรับทำนองจากเพลงไทย "ลาวแพนน้อย"

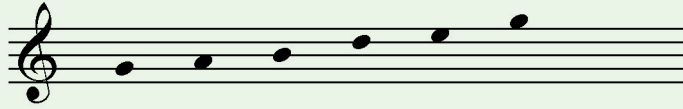
ช)กลับ มา จาก นา ถึง บ้าน แม่ จะ เห็นเหนื่อย งาน เจอะ เจ้า ก็ หาย ญ)อู๊ย ดู สิ
ทาง พี่ คง ว ข้าว น่อง แกง ถั่ว ฝัก ยาว น้ำ พริก มะ - ขาม ช)ปิ๊ะ ดี สิ
ยาม เว - ลา พลบ คำ เพราะความเหนื่อยตราก ตรำ ต้อง เข้า เค - หา ช)นี่ก มอง จอ
เย็น ด้วย ลม พัด พา หนาว เย็น จับ อุ - ธา ผ้า ห่ม อยู่ ไหน ช)ไถ เอา ชิ
นอน แต่ ตอน หัว คำ พัก ความเหนื่อยตราก ตรำ ด้วยความ สุข สันต์ ญ)หมუნ เวียน เช่น

6 หนา ช่าง ไม่ เห็น อายช)หอม ผิว กาย เจ้า ดัง หอม บัว ญ)แหมควายมัน ยัว ช)น่อง อย่า มัว ไป
น่อง ต้อง กินหลาย ชาม ญ)มะ-เชือ งาม จิ้ม กับ หลน ปลา ช)แหม ทำ เข้า ทำ ยก เอา มา ไว
หนัง ที่ บน หลัง - คา ญ)แมน ระ - อา ก็ ต้อง ผืน ทน ช)หัว - ใจ เข้า ขึ้น เพราะ เรา คน ทำ
น่อง อยู่ นี้ แล้ว ใจ ญ)ถอย ไป ไซ แก้ว หนาว ลม ช)อ้อ เอา ผ้า ห่ม เพราะ ว่า ลม โขย
นี้ อยู่ ทุก ทุก วัน ช)ถึง เข้า พลับ ตื่น ขึ้น ไถ นา ญ)ลิง เรา ฟัน ฝ่า ไถ ทำ นา เร็ย

11 อาย ญ)อย่า มา หมายถึง เพราะควาย มัน มอง ช)ก็ เจ้า ควาย เห็น เรา ปอง
ไว ญ)ไม่ รอ ช้า ยก มา ทัน ได ช)ช่าง ดี นัก รัก เพียง ดวง
นา ญ)เฝ้า เพียร หา ทรัพย์ ใน แดน ดิน ช)อ้อ ทำ นา นี้ มา จน
มา นี้ แนะ น่อง ไซ่ คลุม กา - ยา ญ)อ้อ ลม หนาว นั้น เย็น อุ -
ไป ช)ไม่ มี ทุกช) เพราะ เรา พอ ใจ ญ)ร่วม ชิ - วิต หา กิน กัน

15 ดอง ร่วม ห - ทัย เลียง ครอง มัน จึง ร้อง คำ - ราม ญ)ทำ
ใจ พ)นึ่ง ร่วม กิน กัน ไป เช่น ประ ลา ชาว นา ญ)เมื่อ
ชิน พ)ต้อง ตราก ตรำ อา - จิณ ผลิต ข้าว เลียง ชาว - นา ญ)เยือก
รา พ)ห่ม ผ้า คลุม กา - ยา ด้วย ผ้า ผัน เดียว กัน ช)กลับ
ไป พ)อยู่ บ้าน นา พา ใจ ให้ สุข เหมือน ชาว นา (Fine)

ครูเอื้อ สุนทรสนาน สร้างทำนองเพลงนี้ให้ความสดใสด้วยบันไดเสียง G major pentatonic scale

กระฉับกระเฉงบรรเลงได้กระชับจับใจปวงประชา (นักเดินรำ) ด้วยลีลาจังหวะ waltz อัตราความเร็วปานกลาง (medium waltz)

ลำดับที่ ๕ “คิดถึงบ้าน” (<https://music.youtube.com/watch?v=8b13xVfxUtI&list=RDAMVMftefgOyokqc>)

เป็นเพลงหนึ่งในอัลบั้ม FOLK 1991 ออกเผยแพร่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อมูลตัดทอนจากพร่างเพชรในเกร็ดเพลง ๒ ตุลาคม ๒๐๒๐ บันทึกไว้ว่า ...เพลง “คิดถึงบ้าน” เป็นอีกเพลงของจรัส โมโนเพ็ชร ที่ได้รับความนิยมระดับประเทศ ด้วยเนื้อหาที่กินใจและมีความเป็นสากล พ้องพานกับวิถีชีวิตของคนชั้นกลางในต่างจังหวัด ที่ยุคนั้นหลายคนต้องจากบ้านมาทำงานในกรุงเทพฯ เพื่อรายได้และโอกาสที่ดีกว่า ชีวิตของคนเหล่านี้ต้องพินเผ่ากับความวุ่นวาย ชับซ้อน และการแก่งแย่งชิงดี เพื่อให้ได้การยอมรับและเพื่อความอยู่รอดในสังคมเมืองใหญ่

เพลง “คิดถึงบ้าน” ไม่เพียงสร้างอารมณ์หวนคำนึงถึงบรรยากาศในชนบทที่ผู้คนพลัดถิ่นคิดถึง แต่ยังช่วยขับเคลื่อนถึงความมั่งคั่งของวิถีชนบทที่ผู้คนมีความจริงใจและอบอุ่นได้อย่างพร่างพรู ทั้ง ๆ ที่เนื้อเพลงที่จรัสร้องเป็นเพียงประโยคสั้น ๆ ต่อกันเท่านั้น...

๑) มองดูดวงดาวก็คงเป็นดาวดวงเดียวกัน มองดูวงจันทร์ก็เหมือนกับจันทร์ที่บ้านเรา ยามนี้ฉันเหงา คิดถึงบ้าน	๒) มองดูท้องฟ้าก็ยังเป็นฟ้าพื้นเดียวกัน มองดูดวงตะวันก็ยังส่องแสงไปบ้านฉัน ยามฟ้ามีดครึ้ม คิดถึงบ้าน
๑.๒) อยู่ในเมืองกรุงก็คงวุ่นวายและวากวน มีแต่ผู้คนก็เหมือนกับคนไม่รู้จักกัน ชีวิตผกผัน คิดถึงบ้าน	๒.๒) มองไปทางใดก็มีแต่ตึกสูงสวยงาม แต่ใจคนไม่งามเหมือนกับคนที่บ้านเรา ยามนี้ฉันเหงา คิดถึงบ้าน

คิดถึงบ้าน

(ศิลปิน จรัส มโนเพชร)

คำร้อง-ทำนอง สมหวัง อนุศักดิ์เสถียร

♩ = 94

Dm G7 C Dm

6 G7 C Am Dm G7 1 C

11 F C F G7 C Am

16 Dm G7 2 C F

20 C F G7 C Am

24 Dm G7 Dm G7 C

มอง ดู ดวง ดาว_ ก็ คงเป็น ดาวดวงเดียวกัน_
อยู่ ในเมือง กรุง_ ก็ คง วุ่น วายและ วก วน_

มอง ดู ดวง จันทร์ ก็ เหมือนกับ จันทร์ที่ บ้าน_ เรา ยาม นี้ ฉันท เห่ง_____ คิด ถึง_ บ้าน
มี แต่ ผู้ คน_ ก็ เหมือนกัน คน ไม่ รู้ จัก กัน ชิ วิต ผก ผัน_____

มอง ดู ท้อง ฟ้า_ ก็ ยังเป็น ฟ้า พื้นเดียวกัน_ มอง ดู ดวง ตะ วัน ก็ ยังส่อง
มอง ไป ทาง ไต_ ก็ มี แต่ ดึก สูง สวย งาม_ แต่ ใจ คน ไม่ งาม เหมือนกับ

แสง ไป บ้าน_ ฉันท ยาม ฟ้า มีด ครั้ม_____ คิด ถึง_ บ้าน
คน ที่ บ้าน_ เรา ยาม นี้ ฉันท เห่ง_____

โน้ตดังกล่าวนี้ถอดจากไฟล์เสียงต้นฉบับ กลุ่มเสียงที่ใช้บันทึกอยู่บน C major pentatonic scale ลีลาทำนองมีความเรียบง่ายสมกับเป็นเพลงโฟล์ค (folk song) ชั้นคู่เสียงที่ปรากฏเป็นแบบธรรมดา ทางเดินคอร์ดไม่ซับซ้อน ฟังจับแนวทำนองได้ง่าย เหมาะสำหรับนักเพลงสมัครเล่นทั่วไป

ลำดับที่ ๖ “บ้านเรือนเคียงกัน” (<https://www.youtube.com/watch?v=nLamf60Hl78>)

เพลงนี้มีความหลัง รายละเอียดปรากฏตามข้อมูลจากพรา้งเพชรในเกร็ดเพลง ๘ พฤศจิกายน ๒๐๑๓ บันทึกไว้ว่า เพลงบ้านเรือนเคียงกัน ขับร้องโดย ศรีสุดา รัชตะวรรณ คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล ทำนอง เอื้อสุนทรสนาน บันทึกเสียงครั้งแรกโดย สุปาณี พุกสมบุญ ก่อนเข้ามาอยู่วงดนตรีกรมโฆษณาการ ครูเอื้อเป็นนักดนตรีประจำอยู่กับวงดนตรีเครื่องสายฝรั่งหลวงและกรมศิลปากร ในความควบคุมวงของพระเจนดุริยางค์ ได้เงินเดือน ๓๐ บาท ครูเอื้อหารายได้พิเศษโดยเล่นดนตรีให้กับคณะละครร้อง “แม่เลื่อน” จนได้เป็นหัวหน้าวง ต่อมาราวปี

พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้มีบริษัทภาพยนตร์ไทยฟิล์มเกิดขึ้น ทุนส่วนใหญ่คือ เสด็จองค์ชายใหญ่ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ ยุคล กับหลวงสุขุมภัยประดิษฐ์ ครูเอื้อเป็นผู้จัดดนตรีประกอบ และได้ตั้งวงดนตรีไทยฟิล์มเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ นักดนตรีชุดนี้ ภายหลังได้กลายมาเป็นนักดนตรีของกรมโฆษณาการและสุนทราภรณ์ในเวลาต่อมา

ช่วงที่ครูเอื้อรับงานพิเศษกับละครเรื่องคณะแม่เลื่อนและบริษัทไทยฟิล์ม ครูเอื้อได้มาเช่าบ้านพักอยู่แถว บริเวณหลังอาคาร ๑๐ ถนนราชดำเนิน ติดกับคฤหาสน์ของพระยาสุนทรบุรี (อี วรรณสุด) สมุหเทศาภิบาล มณฑลนครชัยศรี ท่านมีธิดาสาวสวย ชื่อ อารมณ์ วรรณสุด ตอนนี้องที่กามเทพผ่านมาทางนี้และทำหน้าที่ ทันที “บ้านเรือนเคียงกัน แอบดูทุกวันมองเมียง” “เห็นหน้าหน่อยเดียวเกิดความรักเหนียววิญญาณ์” พอศรรักปัทมวงลีก็ ครูเอื้อจึงขอให้ครูแก้วเพื่อนสนิทช่วยแต่งเพลง “บ้านเรือนเคียงกัน” เพื่อบอกความในใจให้สาว ได้รับรู้ บันทึกเสียงครั้งแรกโดย สุปภาณี พุกสมบุญ...

๑) บ้านเรือนเคียงกันแอบดูทุกวันมองเมียงถึงหากอยู่เคียงห่างกันสักเพียงวาเดียวแต่ดูไกลกันไม่เคยสัมพันธ์กลมเกลียวเห็นหน้าหน่อยเดียวเกิดความรักเหนียววิญญาณ์	๒) อยู่ชิดติดกันแต่ความสัมพันธ์ขัดขวางเขตรั่วกันกลางสูงตั้งจะขวางนัยน์ตาขอบรั้วปิดบังก็ยิ่งเห็นกันได้หนาได้เห็นหน้าตาก็กว้างบังเอิญ
๑.๒) แต่บางเวลาดั่งเทวดาดลใจพบหน้าเข้าได้ติดตรงหัวใจพลอยเพลินแต่มีบางวันสบตาพร้อมกันเผชิญแล้วกลับสะบัดเมินปล่อยให้ฉันเป็นหน่วงเหนี่ยว	๒.๒) บางครั้งสบตาแหละไปรอยยิ้มมาให้ฉันระทึกตื่นตันฉันเก็บไปฝันคนเดียวตื่นเช้าขึ้นบานอกใจสำราญแลเหลือยได้ฝันหน่อยเดียวเสียวดวงใจอรอนรอน
๑.๓) บ้านเรือนเคียงกันไม่เคยสัมพันธ์อันใดเหมือนหนึ่งอยู่ไกลลอกใจชักพาอารมณ์อยู่กันนานมายังพาหัวใจอรอนรอนเข้าตรูตื่นนอนแอบดูเสียก่อนสิ่งอื่น	๒.๓) บางครั้งชื่นชวนด้วยเธอยิ้มยวนสดใสสุดแสนสุขใจเหมือนต่ออายุให้ยืนบางครั้งบึ้งตึงต้องครวญคะนึ่งให้ฝันแต่เช้าแหละคืนฉันไม่ชื่นใจเลย
๑.๔) เมื่อยามวังเวงได้ยินเสียงเพลงลอยลมรู้สึกชื่นชมแอบฟังนิยมนมเชยอยู่กันนานมาไม่เคยพูดจាកันเลยวิตกอกเอยไม่เคยนึกบ่นเปื้อนหน่าย	๒.๔) บางครั้งแปลกครันจ้องมองหากันไม่เห็นแต่เข้าคกเย็นแม้ว่าไม่เห็นคงตายตื่นเช้าเหม่อมองด้วยความรักป้องไม่หายจะทักจะทายฉันก็อวยเธอจึง

บ้านเรือนเคียงกัน

BUNNY HOP

ทำนอง : เอื้อ สุทรสนาม
คำร้อง : แก้ว อัจฉริยะกุล

บ้าน เรือนเคียง กันแอบดู ทุก วัน มอง เมียง ถึง หาก อยู่ เคียงห่าง กัน สักเพียง วา เดียว แต่
บาง เว-ลาดัง เท - ว - - ดา ดล ใจ พบ หน้า เข้า ได้ ติดตริ่ง หัว ใจ พลายเพลิน แต่
เรือนเคียง กัน ไม่เคย สัม-พันธ์ อัน ใด เหมือนหนึ่ง อยู่ ไกล จิต ใจ ซัก พา อา - วรณ์ อยู่
ยาม ว่าง เวง ได้ ยินเสียงเพลงลอย ลม รู้ สึก ชื่น ชม แอบฟัง นิ-ยม ชม เชย อยู่

ดู ไกล กัน ไม่เคย สัม-พันธ์กลม เกสียว เห็น หน้า หนอย เดียว เกิดความรักเหมือนววิญ - ญา อยู่
มี บาง วัน สบตาพร้อม กัน เผล - ชย แล้ว กลับ สะ-บัด เมินปลอย ให้ ฉันท เป็น หน่วงเหมือนว บาง
กัน นาน มา ถึง พา หัว - ใจ รอน รอน เข้า ตรู่ ตื่น นอน แอบ ดู เสียก่อน สิ่ง อื่น บาง
กัน นาน มา ไม่เคย พุด จา กัน เลย วิ - ตก ออก เอย ไม่ เคย คิด บ่น เปื่อ หน่าย บาง

ซิด ติด กัน แต่ ความสัมพันธ์ขัดขวาง เขต รั้ว กัน กลาง สูง ดัง จะขวางนัยน์-ตา ขอบ
ครึ่ง สบ ตา และ ไปรอยยิ้ม มา ให้ ฉันท ระ-ทิก ตื่น-ตัน ฉันท เก็บ ไป ฟืน คน เดียว ตื่น
ครึ่ง ชื่น ขวน ด้วย เรอ ยิ้ม ยวนสด ใส สุด แสน สุข ใจ เหมือน ต่อ อา-ยุ ให้ ยืน บาง
ครึ่ง แผลกครัน จ้อง มอง หา กัน ไม่ เห็น แต่ เข้า ตก เย็น แม้ ว่า ไม่ เห็น คง ดาย ตื่น

รั้ว ปิด บัง ก็ ยัง เห็น กัน ได้ หนา ได้ เห็น หน้า ตา ก็ เว-
เข้า ชื่น บาน ออก ใจ ลำ-ราญ แล เหลียว ได้ ฟืน หนอย เดียว เสียว ดวง
ครึ่ง บึง ดึง ต้อง ครวญ คะ นิง ให้ ฟืน แต่ เข้า และ คิน ฉันท ไม่
เข้า เหมือน มอง ด้วย ความ รัก ปอง ไม่ หาย จัก ทัก จะ ทาย ฉันท ก็

ลา บัง เอิญ แต่
ใจ รอน รอน บ้าน
ชื่น ใจ เลย เมื่อ
อาย เรอ จึง

ลีลาทำนองเป็นแบบเพลง ๔
ท่อน - ABAB เนื้อเพลงทั้งหมดมี
๑๖ ท่อน (๔ ชุด - ขับร้อง ๔ เทียว)
แนวทำนองจากไฟล์เสียงต้นฉบับ
บันทึกอยู่บน Eb major scale
ดัดแปลงมาจากเพลง Bunny
Hop (เพลงประกอบการเดินรำหมู่
กระโดดเลียนแบบกระต่าย เป็นลีลา
จังหวะที่ช่วยเสริมความสนุกสนาน
ให้กับกิจกรรมหมู่คน ต้นทางมาจาก
ประเทศอเมริกา ชมตัวอย่างได้จาก

ลิงก์ https://www.youtube.com/watch?v=UgLL_q5FMCU)

เพลงคลาสสิกทั้ง ๖ เพลง
ที่นำมาเสนอต่อท่านผู้อ่านในตอน
นี้ เนื้อหาในคำร้อง ลีลาของทำนอง
ล้วนให้ความสร่างบานเบิกใจ รับฟัง
(หรือรับชม) เมื่อไหร่ ก็อิมเมจเมื่อ
นั้น บทความตอนต่อไปพบกับอีก ๖
เพลงคลาสสิก ที่เนื้อหาข้องเกี่ยวกับ
“บ้าน” ขอขอบคุณทุก ๆ ข้อมูลจาก
Google ขอขอบคุณงานเพลงยอดเยี่ยม

จากครูเพลงระดับตำนาน ขอขอบคุณ
นักร้องที่ถ่ายทอดบทเพลงเหล่านั้น
ให้ได้รับฟังกัน รวมถึงผู้มีส่วนร่วม
ในกิจดังกล่าว ... ขอให้ทุกท่านจง
ปลอดภัยแล้วคลาดจากมหันตภัย
COVID-19

1 **STAND** FOR **ACOUSTIC** & **ELECTRIC** GUITARS

GS200B **NEW**

EZPack Guitar Stand (Patented)

Though compact, the GS200B fits both acoustic and electric guitars and its rugged yet lightweight design folds down small enough to stow in your instrument case or backpack. The GS200B is the only stand you need to bring to the gig.

Height: 240mm (9.5")

Weight: 0.5 kg (1.1 lbs.)

Load Capacity: 10 kg (22 lbs.)

Folded size: 260mm × 110mm × 43mm (10.2" × 4.3" × 1.7")

Base Radius: 400mm × 280 mm (15.7" × 11")

นำเข้าและจัดจำหน่ายโดย TSH MUSIC www.tshmusic.com
(Tel. 02-622-6451-5)

วิลเลียม แกรนต์ สติลล์

คีตกวีเชื้อสายแอฟริกัน ตอนที่ ๗: 'The Dean' แห่งคีตกวีเชื้อสายแอฟริกัน-อเมริกัน

เรื่อง:
กฤตยา เชื่อมวราศาสตร์ (Krittaya Chuamwarasart)
นักข่าวอิสระ

ชีวิตและเส้นทางของ William Grant Still อาจไม่แตกต่างจากคีตกวีผิวดำทั้ง ๖ ท่าน ที่เราเคยกล่าวไว้ก่อนหน้านี้

เขาประสบความสำเร็จในเส้นทางอาชีพสายดนตรี ได้รับรางวัลการ์ตันตีมากมาย มีส่วนร่วมในเหตุการณ์สำคัญระดับชาติ และเป็น "คีตกวีชาวแอฟริกัน-อเมริกันคนแรก" ในหลาย ๆ ด้าน แต่เขาก็เป็นที่รู้จักในวงแคบ ๆ เท่านั้น

เรื่องราวของเขา 'อาจ' กลายเป็นตำนานตั้งแต่เขายังมีชีวิต... ส่วนหนึ่งเพราะเขามีผิวดำ อันเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เขาและครอบครัวมีชีวิต

ความเป็นอยู่ที่ไม่ได้สุขสบายนัก

ผู้ที่ทำให้เขากลายเป็นที่รู้จักและถูกยกย่องเป็นตำนาน คือ จูดีธแอนน์ สติลล์ (Judith Anne Still) บุตรสาวของเขาที่เคลื่อนไหวและเผยแพร่เรื่องราวและผลงานของพ่ออย่างขยันขันแข็ง ตลอดช่วงทศวรรษ หลังจากพ่อของเธอจากไป

...

'วิลเลียม แกรนต์ สติลล์' เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๘๙๕ ที่คูดวิลล์ รัฐมิสซิสซิปปี

บุคลิกของเขากลับแตกต่างจากคีตกวีผิวดำคนอื่น ๆ เพราะในร่างกายเขามีหลายสายเลือด ทั้ง

แอฟริกัน อินเดียพื้นเมือง สเปน ไอร์ริช และสกอตติช ที่ได้รับจากพ่อผู้มีอาชีพเป็นนักดนตรี และแม่ผู้เป็นครู

หลังจากลี้ภัยโลกเพียงไม่กี่เดือน พ่อของเขาก็เสียชีวิต แม่จึงตัดสินใจย้ายไปรัฐอาร์คันซอ เพราะได้ตำแหน่งครูสอนภาษาอังกฤษที่นั่น แกรนต์ สติลล์ เติบโตมากับแม่และยาย ณ เมืองลิตเทิลร็อก รัฐอาร์คันซอ และเริ่มเรียนไวโอลินกับครูส่วนตัว โดยมีแรงบันดาลใจทางดนตรีจากบันทึกการแสดงอุปรากรที่พ่อเลี้ยงซื้อให้

เมื่อโตขึ้นก็ได้เข้าเรียนแพทย์

ที่มหาวิทยาลัยวิลเบอร์ฟอร์ซ (Wilberforce University) ทว่าก็มักใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับเรื่องดนตรี ทั้งการควบคุมวง เรียนรู้การเล่น เครื่องดนตรีหลายชนิดทั้งไวโอลิน เชลโล โอบอ รวมถึงความพยายามในการประพันธ์และเรียบเรียงเสียงประสานด้วย

สายเลือดนักดนตรีในตัวจากพ่อบวกกับความตราตรึงใจในอุปรากรที่ได้จากพ่อเลี้ยง ทำให้แกรนต์ สติลล์เปลี่ยนไปเรียนดนตรีที่ Oberlin Conservatory of Music รัฐไฮโอ โดยใช้เงินมรดกจากพ่อ หลังจากนั้นก็ได้ทุนจากคณะที่ตั้งขึ้นเพื่อเขาโดยเฉพาะ เมื่อเรียนจบก็เข้าสู่เส้นทางสายอาชีพ เป็นนักดนตรีในวงออร์เคสตรา เล่นทั้งไวโอลิน เชลโล และโอบอ รวมถึงทำงานเบื้องหลังให้บริษัทชั้นนำอย่าง CBS และ WOR รวมถึงคนดัง ๆ ในยุคนั้นมากมาย ในเมืองบอสตัน แกรนต์ สติลล์ เป็นที่รู้จักในฐานะนักโอบอในการแสดงที่ชื่อว่า Shuffle Along

ก่อนเข้าวัย ๓๐ เขาปรากฏตัวที่นิวยอร์กในฐานะนักประพันธ์ และได้สร้างมิตรภาพอันดีกับ Howard Harold Hanson (1896-1981) แห่งมหาวิทยาลัยโรเชสเตอร์ จากนั้นก็ได้รับทุนจาก Guggenheim และ Rosenwald ได้ประพันธ์งานให้หน่วยงานสำคัญมากมาย และได้รางวัลจากผลงานที่ประพันธ์อีกนับไม่ถ้วน เช่น ในปี ค.ศ. ๑๙๔๔ งานเพลงที่ชื่อ Festive Overture ก็ชนะเลิศรางวัลจูบิลีไพรซ์จาก Cincinnati Symphony Orchestra หรือเพลง The Peaceful Land ก็ได้รับยกย่องในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ ว่าเป็นเพลงที่มีองค์ประกอบทางดนตรีดีที่สุดในประพันธ์ให้องค์การสหประชาชาติ นอกจากนี้ หลายนมหาวิทยาลัยยังมอบประกาศนียบัตรดุษฎีบัณฑิต

จูดิธ และพ่อ

กิตติมศักดิ์สาขาดนตรี อักษรศาสตร์ นิติศาสตร์ และศิลปศาสตร์ ให้เขาด้วย

การทำงานทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง รวมทั้งได้ร่วมงานกับผู้คนและหน่วยงานที่หลากหลาย ทำให้ขอบข่ายความรู้และชื่อเสียงของเขากระจายไปในวงกว้างมากขึ้น แต่นั้นก็อาจถือว่าเป็น ‘วงแคบ’ เมื่อเทียบกับปัจจุบัน

แน่นอนว่าส่วนหนึ่งมาจากความสร้างสรรค์ที่กลั่นกรองออกมาได้ถูกจริตกับผู้ฟังและนักวิจารณ์ขณะนั้น แต่อีกส่วน ก็มาจากความตระหนักถึงสถานะของคนผิวดำในสังคมอเมริกันที่แม้ว่าอคติและการกีดกันลดน้อยลงไปตามยุคสมัย แต่ก็ยังมีกระแสความเกลียดชังหลงเหลืออยู่ ดังที่ได้เห็นในปัจจุบัน แกรนต์ สติลล์ ได้สะท้อนอัตลักษณ์ของชาวแอฟริกันลงไปในงานหลายชิ้น อาทิ Afro-American Symphony บัลเลต์เรื่อง Sahdji (1930) ที่แต่งขึ้นหลังจากศึกษาดนตรีแอฟริกาและมีฉากในการเล่าเรื่องคือแอฟริกา Lenox Avenue

(1937) และอุปรากรเรื่อง The Troubled Island (1938) ฯลฯ

แกรนต์ สติลล์ ครองสถานะ “คีตกวีชาวแอฟริกัน-อเมริกันคนแรก” ในหลาย ๆ เรื่อง อาทิ ...

คีตกวีผิวดำคนแรกที่งานเพลงถูกนำแสดงโดยวงออร์เคสตราชั้นนำของสหรัฐอเมริกา เป็นผู้ควบคุมวงผิวดำคนแรกของวง Los Angeles Philharmonic Orchestra ในแคลิฟอร์เนีย ปี ค.ศ. ๑๙๔๙ คีตกวีผิวดำคนแรกที่ผลงานอุปรากรเรื่อง Troubled Island ถูกนำออกแสดงโดยบริษัทชั้นนำในนิวยอร์ก ปี ค.ศ. ๑๙๕๕ นำการควบคุมวง New Orleans Philharmonic ที่ Southern University ของรัฐทางใต้ท่ามกลางกระแสเหยียดผิวที่ยังรุนแรง ควบคุมวงออร์เคสตราที่สมาชิกคือคนขาวทั้งหมดในนิวยอร์ก อุปรากรถูกนำออกอากาศทางโทรทัศน์ระดับชาติ ฯลฯ

ผู้ที่มีส่วนสำคัญผลักดันให้ผลงานของวิลเลียม แกรนต์ สติลล์ เป็นที่รู้จักในวงกว้างมากขึ้น ก็คือ จูดิธ แอนน์

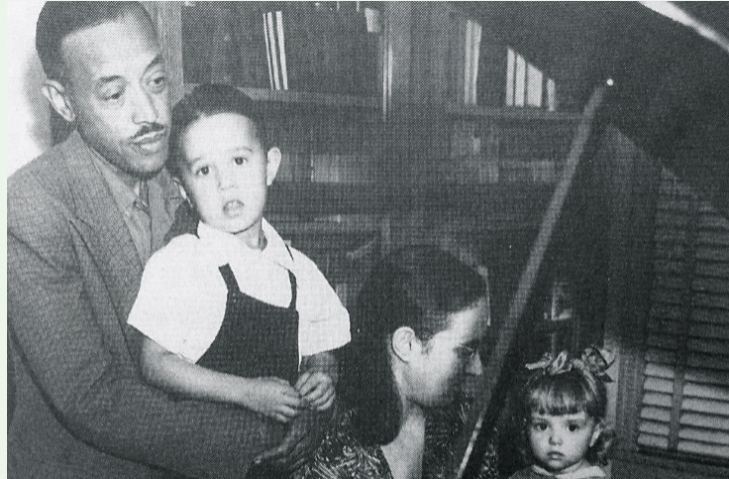
สติลล์ บุตรสาวของเขานั้นเอง ผู้เผยแพร่เรื่องราว ชีวิต และผลงานของพ่อ จนเป็นที่รู้จักในวงกว้าง

ผลงานประพันธ์ของเขาในฐานะคีตกวีอาจมีมากกว่า ๒๐๐ ชิ้น ถ้านับชิ้นงานที่ประพันธ์ขึ้นก่อนที่จะเริ่มเรียนดนตรีอย่างจริงจัง มีทั้งอุปรากร บัลเลต์ ซิมโฟนี เพลงรวมวง เพลงร้อง และการเรียบเรียงเพลงพื้นบ้าน โดยเฉพาะของคนผิวดำ ทั้งเพลงที่ใช้ในพิธีกรรม เพลงร้องประสานเสียง เพลงเดี่ยว และเพลงบรรเลง

เขามีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนวงการดนตรีอเมริกันอย่างมาก ไม่เพียงดนตรีคลาสสิก แต่ยังรวมถึงดนตรีป๊อปและเพลงประกอบภาพยนตร์ด้วย และนี่คือผลงานที่ได้รับยกย่องว่าดีที่สุดใน ๕ ชิ้น ของวิลเลียม แกรนต์ สติลล์

๑) 'Afro-American' Symphony No. 1: ปี ค.ศ. ๑๙๓๑ ซิมโฟนีชิ้นนี้ถูกจารึกว่าเป็นงานเพลงชิ้นแรกของคีตกวีผิวดำที่ถูกนำออกแสดงโดย Rochester Philharmonic วงออร์เคสตราแถวหน้าของสหรัฐอเมริกา ซึ่ง ๖ ปีหลังจากนั้น เขาก็ได้ยื่นมือไม่ขาดมือ ทำหน้าที่เป็นวาทยกรด้วยตัวเองในคอนเสิร์ตที่ Hollywood Bowl ซิมโฟนีชิ้นนี้เป็นการผสมผสานกันของอิทธิพลของดนตรีแจ๊สและจิตวิญญาณของคนผิวดำ ออกมาเป็นท่วงทำนองแสนทรงพลัง ที่บอกเล่าเรื่องราวความยากลำบากของบรรพบุรุษชาวแอฟริกันในแผ่นดินสหรัฐอเมริกา

๒) Africa: งานซิมโฟนีที่ประกอบด้วย ๓ ท่อน ประพันธ์ขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๓๐ ประกอบด้วย 'Land of Peace - แดนแห่งสันติภาพ' 'Land of Romance - แดนแห่งความรัก' และ 'Land of Superstition - แดนแห่งความเชื่อเหนือธรรมชาติ' เมื่อได้ฟังก็รู้สึกเหมือนกับว่า ท่วงทำนอง

ครั้งหนึ่งครอบครัวสติลล์เคยมีความเป็นอยู่อย่างยากไร้

ต่าง ๆ พาเราออกเดินทางสำรวจเชื้อชาติและมรดกทางวัฒนธรรมอันแสนทรงเสน่ห์ ที่หลายคนยังไม่รู้จัก

๓) Suite for Violin and Piano: อีกผลงานหนึ่งที่พาเราเดินทางไปแอฟริกา เพลงชุดสำหรับเปียโนและไวโอลินชิ้นนี้ ประกอบด้วย ๓ ท่อน คือ 'African Dancer - นักเต้นแห่งแอฟริกัน' ท่อนที่เต็มไปด้วยความมีชีวิตชีวาและแฝงกลิ่นอาย

ของดนตรีแจ๊ส 'Mother and Child - แม่และเด็ก' บทกวีสั้น ๆ ที่เข้าถึงอารมณ์และความรู้สึก และสุดท้าย 'Gamin - เด็กเร่รอน' ท่อนที่เต็มไปด้วยความกระฉับกระเฉงของท่วงทำนองและการโต้ตอบกันของไวโอลินและเปียโน

๔) Troubled Island: เขาประพันธ์อุปรากรไว้หลายเรื่อง แต่เรื่องนี้มีความโดดเด่นตรงที่เป็น

แกรนต์ สติลล์ กับพอล โรบสัน (Paul Robeson) และเอิร์ล โรบินสัน (Earl Robinson) ถ่ายภาพร่วมกันที่ Hollywood Bowl ราวทศวรรษที่ ๑๙๔๐

แกรนต์ สติลล์ (ที่ ๒ จากขวา) กับเพื่อนร่วมห้องสมัยเรียนแพทย์ที่ Wilberforce University ช่วงปี ค.ศ. ๑๙๑๕

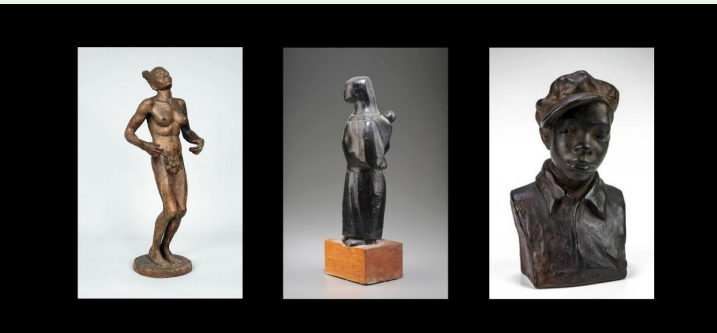

วิลเลียม แกรนต์ สติลล์

ผลงานของคิตกวีชาวอเมริกันเรื่องแรกที่ New York City Opera นำออกแสดง อุปรากรเรื่องนี้เล่าถึงเหตุการณ์ในเฮติเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๙๑

ผ่านตัวละครที่ชื่อว่า Jean Jacques Dessalines แรงงานทาสที่เป็นผู้นำกลุ่มกบฏในการต่อต้านผู้รุกรานผิวขาว ซึ่งการประพันธ์งานชิ้นนี้ทำให้เขาได้ร่วมงานกับ Verna Arvey นักเขียนและนักเปียโน ผู้เป็นภรรยาในอนาคตของเขา

๕) Sahdji: บัลเลต์ขนาดสั้น ที่ประกอบด้วย ๒ ส่วน ประพันธ์ขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๓๐ งานชิ้นนี้พาเราสำรวจชีวิตของชนเผ่า Azande ที่อาศัยทางตอนเหนือของแอฟริกากลางได้เห็นเทศกาลการล่าสัตว์ และเรื่อง

ส่วนหนึ่งของงานศิลปะที่สร้างขึ้นโดยได้แรงบันดาลใจจากเพลง Suite for Violin and Piano

เศร้าของการต้องเลือกระหว่างความศรัทธาต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์และความรักแบบชายหนุ่มหญิงสาว หากใครได้ชม (แม้เป็นบันทึกการแสดง) ก็คงรู้สึกเหมือนได้ชมภาพยนตร์ เพราะท่วงทำนองและการออกแบบท่าเต้นที่น่าทึ่ง ได้บรรยายภาพเหตุการณ์ได้สมบูรณ์แบบ

ในด้านชีวิตส่วนตัว เขาได้แต่งงานกับเวอร์นา อาร์วี (Verna Arvey, 1910-1987) นักเขียนและนักเปียโน ผู้กลายมาเป็นผู้ร่วมงานหลักของเขา

ทั้งคู่ใช้ชีวิตด้วยกันกระทั่งแกรนต์ สติลล์ เสียชีวิตจากอาการหัวใจล้มเหลว เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๗๘ ในวัย ๘๓ ปี

อ้างอิง

- <https://www.britannica.com/biography/William-Grant-Still>
- <http://www.williamgrantstillmusic.com/BiographicalNotes.htm>
- <https://www.classicfm.com/discover-music/william-grant-still-best-works/>
- https://www.youtube.com/watch?v=X16_M_PfUGg
- <https://composersdoingnormalshit.com/post/114977722540/william-grant-still-having-a-miserable-time-with>
- <https://news.usc.edu/45629/still-standing-after-all-these-years/>

อัตลักษณ์ เพลงบรเทศ

เรื่อง:

เดจนี่ คงอิม (Dejn Gong-im)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปร-เจ้าสาขาวิชาดนตรีศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพুলสงคราม

กิตติกรรมประกาศในคุณูปการแห่งความรู้ที่นำมาลงไว้ ณ ที่นี้ ขอกราบรำลึกถึงในคุณาคุณที่ผู้เขียนได้รับถ่ายทอดทางเพลงมา

คุณพ่อหวน คงอิม ครูไสว ตาตะวาทิต ครูพิณิจ นายสุวรรณ ครูเชื้อ ดนตรีรส ครูมนัส ขาวปลื้ม และครูเรืองเดช พุ่มไสว ผู้ล่วงลับ ครู ร.ต. สุรินทร์ สงค์ทอง และทุกท่านที่มีได้เอ่ยนาม

คำสำคัญ บรเทศ แยกบรเทศ แยกประเทศ พม่าประเทศ แยกวเรชษฐ์

ความมีเสน่ห์อย่างหนึ่งของเพลงไทยที่ผู้คนทั่วไปมักจะเรียกว่าเพลงไทยเดิม ช่างเถอะไม่เป็นไรจะเรียกอย่างไรก็แล้วแต่ความถนัดความสะดวก แต่เราในฐานะผู้เรียนดนตรีไทย ผู้เล่นดนตรีไทย ผู้สอนดนตรีไทย เราหลงใหลในเสน่ห์ของเพลงจนบอกไม่ได้ว่าที่ชอบเพลงไทย ชอบเล่นดนตรีไทย ชอบศึกษาค้นคว้าหาที่ไปที่มาของบทเพลงต่าง ๆ ชอบวิเคราะห์เจาะลึกถามไถ่ที่มาของเพลงที่มีลักษณะคล้ายกันเหมือนกัน แยกตรงนั้น เหมือนตรงนี้ ซ้ำตรง

นั้น เปลี่ยนตรงนี้ เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดติดนิสัยค้นหาโดยเฉพาะสมุฏฐานของเพลงต่าง ๆ ที่นำมาแต่งขึ้นแล้วคงไว้สำหรับชื่อเพลงเดิม หรือจะยกย่อนช่อนเงื่อนจนหาที่มาของเพลงเดิมไม่ได้ มีหน้าซ้ำยังเปลี่ยนชื่อจากชื่อเดิมไปเป็นชื่ออื่นอีก สิ่งเหล่านี้เป็นเสน่ห์ที่เข้ายวนชวนติดตามหรือนี้เป็นสิ่งที่เขานิยมเปรียบเปรยเรียกขานนี้แหละคือตัวตนของเขาคนนั้น หลายท่านอาจจะมีความรู้สึกเหมือนเราที่เป็นหรืออาจจะไม่รู้สึกก็ไม่ว่ากัน การค้นหาควานหาเพลงไทยของเรายังไม่มีที่สิ้นสุดและคิดว่าจะทำต่อไป จากเดิมค้นหาแล้วก็เก็บไว้ในใจ เก็บไว้เป็นความรู้อยู่ในตัว เมื่อพูดคุยกับผู้ที่คุ้นเคยบางคนก็บอกว่า ให้เขียน ให้เขียน แล้วก็ตายไปกับตัว จึงเพิ่งมาเริ่มขีดเขียนสิ่งที่สงสัยแล้วค้นหา เมื่อรู้แล้ว ในความรู้สึกมีความเป็นสุขอิมเอมอย่างบอกไม่ถูก แน่่อนว่าเพลงบางเพลงค้นหาที่ไปที่มาจนได้รู้สมุฏฐานของเพลงแล้ว ยังไม่ได้เล่น ไม่ได้นำไปใช้เลยสักครั้งเดียวก็มี เหล่านี้หลายท่านอาจจะมีความรู้สึกอย่างเรา ดัง

เพลงที่ได้กล่าวถึงไว้เป็นหัวข้อเรื่องก็คือ **อัตลักษณ์ เพลงบรเทศ** เป็นเพลงที่สับสนในเรื่องของชื่อเพลงเรียกอย่างไรแน่ ทำไมจึงต้องมีคำว่า แยกบรเทศ แยกประเทศ พม่าประเทศ แยกวเรชษฐ์ มาทำให้เพลงบรเทศสับสน ทั้งสามสี่ชื่อนี้ นักดนตรีไทยเล่นได้ทุกคน ลูกเด็กเล็กแดงหัดดนตรีไทยใหม่ ๆ ผู้สอนก็นำเพลงนี้มาเป็นเพลงฝึกหัดสอนกันแต่เริ่มต้นในเครื่องดนตรีบางชนิด และได้เล่นเพลงนี้กัน ทำนองเดียวกันเหมือนกันทุกที่ทั่วไทย

อัตลักษณ์ ในความหมายของราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายไว้ตรงกับภาษาอังกฤษ *Identity กับ Character เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคล ซึ่งรวมสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม ความรู้สึกที่แสดงออกเป็นลักษณะนิสัยของบุคคลนั้น* แต่ปัจจุบันมีการนำคำว่า อัตลักษณ์ มาใช้แสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะ ไม่ว่าจะ เป็น คน สัตว์ สิ่งของ แต่ส่วนใหญ่เหมือนจะขยายความในความเป็นตัวตนเหล่านั้น มากกว่า คำว่า **ลักษณะเฉพาะ** เมื่อพูดว่า อัตลักษณ์ ก็เป็นที่หมายรู้เข้าใจกัน

ว่าจะต้องมีอะไรที่เป็นเฉพาะด้านเฉพาะเรื่อง ที่มีความโดดเด่นอยู่ในตัว อ่านแล้วเขียนแล้วก็ยังคง ๆ อยู่เหมือนกัน กับการบัญญัติคำขึ้นเพื่อใช้อธิบายประกอบเพิ่มความเข้าใจให้มากขึ้นในภาษาไทย

อัตลักษณ์ เพลงบรรเทศ ไม่ต้องเขียนว่า อัตลักษณ์เฉพาะเพลงบรรเทศ เพราะคำ อัตลักษณ์ ได้ให้ความหมายเฉพาะเจาะจงเรื่องราวของเพลงบรรเทศไว้แล้ว ทำไมเพลงบรรเทศจึงเป็นเพลงที่มีความสำคัญทั้ง ๆ ที่เป็นเพลงทำนองสั้น ๆ มี ๒ ท่อนก่อนละ ๒ จังหวะหน้าทับปรบไก่ สมบูรณ์ของเพลงบรรเทศนั้น เป็นเพลงประเภทเพลงสองไม้เพลงเร็ว (เป็นเพลงประเภทสองไม้ แต่ถ้าจะนับจังหวะด้วยหน้าทับปรบไอก็ได้) มักจะทำคู่กับเพลงต้นบรรเทศ ดังนั้นเพลงบรรเทศ จึงเป็นบทเพลงที่มีโอกาสในการใช้ต่างกรรมต่างวาระ คือ

๑) ใช้หน้าทับปรบไก่อบรรเลงประกอบ ก็จะเป็นลักษณะบรรเลงในรูปแบบเพลงเถา ซึ่งเป็นที่นิยมกัน

๒) ใช้หน้าทับสองไม้เพลงช้าบรรเลงประกอบ ก็จะเป็นลักษณะใช้สำหรับเพลงประกอบการขับร้องในการแสดงโขนละคร และประกอบการขับร้องสำหรับการอ่านวอยวายพร

๓) ใช้หน้าทับสองไม้เพลงเร็วบรรเลงประกอบ ก็จะเป็นลักษณะใช้ในการประกอบทำรำเพลงเร็ว สำหรับการประกอบการแสดงระบำรำฟ้อนต่าง ๆ รวมทั้งบรรเลงอยู่ในเพลงเรื่องทั้งประเภทเพลงช้าและประเภทเพลงเรื่องนางหงส์

ดังนั้นพอจะเห็นว่าเพลงบรรเทศมีบทบาทที่สำคัญสอดแทรกการบรรเลงและการขับร้องอยู่ในวงดนตรีไทย อาจจะมีมากกว่าเพลงอื่น ๆ แล้วทำไมจึงมีชื่อเพลงเพิ่มขึ้นมาทำไมจึงมีการเรียกชื่อเพลงแตกต่างกัน

กันออกไป แต่ไม่ได้เปลี่ยนทำนองจนเป็นเหตุให้มีข้อความพูลถามกันระหว่างเจ้านายที่ทรงพระปรีชาทรงมีความสนพระทัยและใส่พระทัยในเรื่องราวของดนตรีไทย ดังที่สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพได้ส่งบันทึกแลกเปลี่ยนความรู้กับสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ไว้ในสาส์นสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ กับ พระยาอนุমানราชชนได้ส่งประทานความรู้และความเห็นชื่อเพลงบรรเทศ ไว้ดังนี้

“กราบทูล สมเด็จพระยาดำรงฯ ทราบฝ่าพระบาท

“แขกเทศ” คำนี้ ถ้าจะแปล “แขก” ก็ว่าคนมาแต่ต่างถิ่น “เทศ” ก็แปลว่าต่างประเทศ เห็นจะไม่กำหนดว่ามาแต่ประเทศใด ถือศาสนาอะไร เหมือนคำ “เทศ” อื่น ๆ เช่น “ม้าเทศ นกกระจอกเทศ” เป็นต้น นั้นก็หมายความว่า เป็นสัตว์มาแต่ต่างประเทศ ที่เรียก “พราหมณ์เทศ แขกชวา แขกมลายู” นั้น รู้อยู่แล้วว่ามาแต่ไหน ถือศาสนาอะไร

กราบทูล สมเด็จพระยาดำรงฯ ทราบฝ่าพระบาท

ข้อที่ตรัสบอกถึงว่าได้ทอดพระเนตรพบคำชาวอินเดีย ซึ่งเขาเรียกชาวต่างประเทศว่า “ปรเทศ” นั้นดีมาก แล้วก็ทำให้นึกถึงคำพราหมณ์เอม อันได้กราบทูลมาแล้วที่เขาเรียกชื่อพราหมณ์เก่าว่า “ไวยทิก” “เทสันกรี” และ “นาลิวัน” นั้นเป็นแน่ว่าคำเดิมมาจากเขมร เห็นได้ที่ “ไวยทิก” เป็น “ไวยทิก” ทางเขมร สระอิ เขาอ่านเป็น อี เช่น “ทิก” (น้ำ) ก็อ่านว่า “ทิก” เป็นต้น แม้แต่คำมคธ สันสกฤต เช่น “ผลึก”

“อัครวานิก” ก็เดิมนิดหิดลงไป

อันคำทั้งปวงที่เคลื่อนไปตามที่ตรัสบอกก็เดิมนั้น ล้วนแต่ทำความเข้าใจให้กว้างออกไปทั้งสิ้น นึกดูถึงเพลงเก่าซึ่งเขาเขียนไว้ในบทตำราดอกสร้อยก็เป็น “แขกประเทศ” หรือ “แขกบรรเทศ” ทั้งนี้แต่เหตุไฉนจึงมีชื่อเพลงกลายเป็น “แขกวรเชษฐ์” ไปได้ ถ้าจะกล่าวแต่ “ปร” เป็น “วร” ก็อาจจะให้อภัยได้ เพราะอยู่ในตะเภเดียวกัน แต่ “เทศ” “เชษฐ์” นั้น ไม่ควรเป็น บางทีจะเปลี่ยนมาแต่ไกลก็ได้

ทูล สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ

หม่อมฉันเห็นในหนังสือ Novel ฝรั่งเศสเล่าถึงอินเดียเรื่อง ๑ เขาว่าราษฎรในอินเดียเรียกชาวต่างด้าวว่า Pardesi เห็นเข้าก็รู้ความซิมทราบ ว่า ปรเทศี เช่นเดียวกับที่เรียกพระว่า คามวาสี และอรัญวาสี ภาษาไทยไม่มีวิธีเปลี่ยนสระท้ายคำ จึงเรียกว่า “แขกบรรเทศ” ก็ได้ความตรงกัน ควรชมว่าแปลถูกแล้ว แต่มามีผู้แปลคำ “บรรเทศ” เป็น “วรเชษฐ์” ดังเรียกเพลงดนตรีเพลงหนึ่งว่า “เพลงแขกวรเชษฐ์” ก็น่าหัวเราะ คงเป็นเพราะผู้นั้นไม่รู้ความของศัพท์บรรเทศ สังเกตแต่เสียงก็แปลงไปเป็น วรเชษฐ์ หมายถึงจะถูก ความก็รับทำให้กลายเป็นเพลงของมลายู ด้วยศัพท์ เชษฐ์ นั้น ตรงกับศัพท์อาบั้งที่พวกมลายูชอบเรียกกันตามภาษาสุภาพของเขา น่าจะยังเรียกกันว่า เพลงแขกวรเชษฐ์

ขอประทานกราบทูล ทรงทราบได้ฝ่าพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้าได้รับลายพระหัตถ์ลงวันที่ ๘ โปรดให้ข้าพระพุทธเจ้าจดจำหน้าเรื่องสมเด็จพระบรมศพว่าที่ตีพิมพ์ไว้ให้ชื่อเรื่องว่าอย่างไร

พระเดชพระคุณล้านเกล้าฯ หาที่สุคติได้

อนึ่ง นายก็ อยู่โพธิ์ ได้ค้นหาที่มาของคำว่า ยานี สุรางคนางค์ และฉบบัง มาให้ข้าพระพุทธเจ้า เห็นด้วยเกล้าฯ ว่าค้น ได้หมดจดดี ข้าพระพุทธเจ้าจึงขอประทานถวายมาด้วย ข้าพระพุทธเจ้าขอประทานทราบเกล้าฯ ว่า ยานีเป็นชื่อกาพย์ กับยานีที่เป็นชื่อเพลง จะมีเค้ามาด้วยกันทางเดียวหรือไม่

ยังชื่อเพลงแขกวรเชษฐ์ ภายหลังเปลี่ยนเป็น แขกบรเทศ ข้าพระพุทธเจ้าพบในรายการพระราชพิธีลงทรงปีจออัฐศก ซึ่งสมเด็จพระราชปิตุลาทรงนิพนธ์ไว้เป็นหนังสือขนาดใหญ่ ยังไม่เคยตีพิมพ์แห่งหนึ่งกล่าวว่า อาสาใหม่กรมท่าถือเสโลห่วย แต่งตัวอย่างแขกวรเชษฐ์ ดังนี้ วรเชษฐ์ จะต้องเป็นแขกพวกหนึ่ง ที่รู้จักกันดีในสมัยนั้น จึงไม่ได้อธิบายลักษณะเครื่องแต่งตัวไว้ ขอพระบารมีเป็นที่พึงเพื่อทราบเกล้าฯ ด้วย

พระยาอนุমানราชชน

หนังสือลงวันที่ ๙ สิงหาคม ได้รับแล้ว

ที่นายก็แปลชื่อสุรางคนางค์ ยานีฉบบัง นั้น ก็เป็นการแปลชื่ออย่างเขาเล่นกันมาแล้วแต่ดึกดำบรรพ์ เช่น แปลชื่อเมืองลำปาง แพร่ น่าน เป็นต้น จะผิดถูกอย่างไรก็ไม่เป็นหลักอะไรจะตัดสิน ยานี ในกาพย์ หรือ ยานี ในเพลง ก็เป็นชื่อเหมือนกัน บอกได้เท่านั้น

แขกวรเชษฐ์ เป็นชื่อเพลง มีบทดอกสร้อยของโบราณบอกเพลงร้องจดไว้ว่า แขกบรเทศ ดูเหมือนที่จดว่า แขก ประเทศ ก็มี มีนักปราชญ์ตัดสินว่าทั้งสามชื่อนั้นเป็นอันเดียวกัน แต่จะผิดถูกอย่างไรก็ไม่ทราบ ไม่มีหลักจะตัดสิน”

(อ้างใน เพลงดนตรีและนาฏศิลป์และเพลงดนตรี (หน้า๓๖๐-๓๖๒, ๑๔๓-๑๔๔) พูนพิศ อมาตยกุล บรรณาธิการ)

วิเคราะห์ คำว่า ประเทศ เป็นรากศัพท์ในที่นี้หมายถึงชาวต่างชาติหรือประเทศอื่น ดังที่กล่าวถึงนกกะจอกเทศ ม้าเทศ พราหมณ์เทศ คือเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงว่ามาจากต่างประเทศ มาจากประเทศไหน คำ บรเทศ แสดงให้เห็นถึงว่าเป็นเพลงที่มาจากต่างประเทศ จริงหรือ ตอนท้าย ความที่ยกมา ยังได้กล่าวถึงชื่อเพลง แขกวรเชษฐ์ แขกประเทศ แขกบรเทศ ว่าเป็นเพลงเดียวกัน แต่ไม่ยืนยันว่าถูกผิดอย่างไร วิเคราะห์จากทำนอง เพลง โอกาสในการบรรเลง บทบาทของเพลงบรเทศในอัตราจังหวะ ๒ ชั้น จะมีที่ยืนอยู่ในจุดสำคัญก็คือเป็น เพลงที่เกี่ยวกับพิธีมงคล หรือสำหรับประกอบการบรรเลงและขับร้องประกอบการแสดงโขนละคร ในบทที่เกี่ยวข้อง ด้วยความสำเร็จในกิจทั้งสิ้น ดังในบทพระราชนิพนธ์ของล้านเกล้าฯ รัชกาลที่ ๖ ทรงบรรจุเพลงบรเทศไว้ ดังนี้

ให้พรทั่วไป

(บทนี้ ภายหลังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นบทร้องของเสือป่า)

ประเทศ	พุทธานุภาพนำผล	เกิดสรรพมงคลน้อยใหญ่
	เทวารักษ์ทั่วไป	ขอให้สุขสวัสดิ์
	ธรรมานุภาพนำผล	เกิดสรรพมงคลเฉลิมศรี
	เทพช่วยรักษาปราณี	ให้สุขสวัสดิ์ทั่วกัน
	สังขานุภาพนำผล	เกิดสรรพมงคลแมนมั่น
	เทเวศร์คุ้มครองป้องกัน	สุขสวัสดิ์สันต์ทั่วไป

จาก พระราชนิพนธ์ค่านมัสการคุณานุคุณ ของ พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

(หน้า ๒๑, ๒๔๖๘)

เพลงบรรทัด ทางนอก

เพลงบรรทัด ท่อน ๑

ฆ้องวงใหญ่

6

11 ท่อน ๒

16

(ที่มา: เดชน์ คงอิม)

เพลงบรรทัด ทางใน

เพลงบรรทัด ท่อน ๑

ฆ้องวงใหญ่

6

11 ท่อน ๒

16

(ที่มา: เดชน์ คงอิม)

วิเคราะห์จากบทร้องที่บรรจุเพลงที่มีชื่อ เพลงบรรทัด เพลงแขกบรรทัด เพลงแขกประเทศ ยังมีเพลงแขก
วรเชษฐ์ และวรเชษฐ์ชั้นเดียว ที่ทำนองคือ เพลงบรรทัด รวมทั้งท่านศาสตราจารย์ ดร.คนพล จันทน์หอม ได้
กรุณาให้ความรู้เพิ่มเติมว่า ทั้งหมดร้องด้วยทำนองเพลงบรรทัด ๒ ชั้น และชั้นเดียว จากทำนองที่ยกมาเป็น
ตัวอย่างข้างต้น และบทร้องที่ชื่อเพลงวรเชษฐ์ แต่ร้องด้วยทำนองเพลงบรรทัด ดังนี้

บทร้องเพลงวรเชษฐ์ ในเพลงดับนางวันทองห้ามทัพ

วรเชษฐ์

ร้องเรื่อยเฉื่อยวนารাত্রีตึก เหลือพิลึกไพเราะเสนาะสมร
สักวาดอกสร้อยละห้อยกลอน ข้าโหยโรยร้อนวิเวกดงฯ

บทร้องเพลงแขกวรเชษฐ์ ในเพลงดับพาลีสอนน้อง

แขกวรเชษฐ์

สั่งสิ่งฟังสิ้นกระแสนเสียง เจ็บสำเนียงสิ้นชีวันปลดสังขาร์
กลายเป็นเทพบุตรสุดฤทธา สิบมาจนปางล้างพิธิ
จึงปรากฏเป็นบทแบบฉบับ กิตติศัพท์เพื่องฟ้าทูลราศี
มิใช่ในคาถาพระบาลี เป็นคัมภีร์ไสยศาสตร์สิบมาฯ

บทร้องเพลงแขกวรเชษฐ์ ชั้นเดียว ในเพลงดับเรื่องจันทกินรี

แขกวรเชษฐ์ ชั้นเดียว

แม้ว่าเรื่องอิทธิฤทธิ์ เหมือนวาสุกรีสมประสงค์
จะเข้รวบรัดตระหวัดองค์ ธิบพาโฉมยงไปบาดาล
หรือมาดแม้ว่ามีเดชา เหมือนพญาเวไนยใจหาญ
จะเข้อำมรงค์นงคราญ เหาะไปวิมานฉิมพลีฯ

จาก ฟังและเข้าใจเพลงไทย
มนตรี ตราโมท และ วิเชียร กุลตันท์
(ภาคเพลงดับเรื่อง, ดับเพลง, ๒๕๒๓)

วิเคราะห์จากบทร้องจะให้ความหมายไปในทางที่ได้รับความนิยมศักดิ์สิทธิ์ ประสบความสำเร็จสมประสงค์ สอดแทรกให้รับรู้ถึงความรู้สึกทางอารมณ์ของตัวละคร ทั้งหมดมีชื่อเพลงแตกต่างกัน ต่างกรรม ต่างวาระ ต่างเรื่องราว แต่ทำนองเพลงที่ร้องและบรรเลง เชื่อได้ว่าเป็นเพลงเดียวกัน คือ เพลงประเทศ

ในความหมายของคำว่า **แขก** ที่อยู่นำหน้าเพลงประเทศ ให้ความหมายดังที่กล่าวไว้ข้างต้น คือ ให้เป็นที่หมายรู้ว่า เพลงประเทศ ที่มี **แขก** วางไว้ข้างหน้า นั้น หมายถึงต้องทำเพลงประเทศในอัตราจังหวะชั้นเดียว สำหรับการประกอบการขับร้อง และทำเพลงเร็วสองไม้ประเทศ สำหรับการประกอบทำทาง ลักษณะเฉพาะของเพลงประเทศที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งนอกจากในอัตราจังหวะ ๒ ชั้นแล้ว ในบรรดาเพลงเร็วสองไม้ที่เรียกว่า แขกประเทศ ยังมีทำนองที่มีความหลากหลายอยู่อีกมาก และมีที่ใช้แตกต่างกัน ต่างกรรม ต่างวาระ อีกเช่นเดียวกัน ดังที่จะยกตัวอย่างเพลงแขกประเทศ สำหรับการขับร้องในอัตราจังหวะชั้นเดียว สำหรับบรรเลงเพื่อประกอบการทำรำ และบรรเลงอยู่ในเรื่องต่าง ๆ ทั้งเป็นเพลงเร็วที่อยู่ในเพลงเรื่องเพลงช้าและเพลงเร็วในเพลงเรื่องนางหงส์ ดังนี้

ทำนองเพลงแขกประเทศ ในอัตราชั้นเดียว รูปแบบเพลงเถา

เพลงแขกประเทศ ท่อน ๑

ฆ้องวงใหญ่

6

ท่อน ๒

(ที่มา: เดชน์ คงอิม)

ทำนองเพลงแขกประเทศ ในอัตราชั้นเดียว รูปแบบเพลงเร็วในเพลงเรื่องนางหงส์

เพลงแขกประเทศ ท่อน ๑

ฆ้องวงใหญ่

6

ท่อน ๒

11

ท่อน ๓

16

21

ท่อน ๔

26

(ที่มา: เดชน์ คงอิม)

ทำนองเพลงแขกประเทศ ในอัตราชั้นเดียว รูปแบบเพลงเร็วเรื่องนางหงส์

เพลงแขกประเทศ ท่อน ๑

ฆ้องวงใหญ่

6

ท่อน ๒

(ที่มา: เดชน์ คงอิม)

บรรเลงเชื่อมต่อกันกับทำนองเดิม

เพลงแขกประเทศ ท่อน ๑

ห้องวงใหญ่

6 ท่อน ๒

(ที่มา: เดชน์ คงอิม)

ทำนองเพลงแขกประเทศ ในอัตราชั้นเดียว รูปแบบเพลงเร็วประกอบทำรำ

เพลงแขกประเทศ ท่อน ๑

ห้องวงใหญ่

6 ท่อน ๒

(ที่มา: เดชน์ คงอิม)

ทำนองเพลงแขกประเทศ ในอัตราชั้นเดียว รูปแบบเพลงเร็วพม่าแขกประเทศ แล้วนำไปขยายเป็นเพลงพม่าห้าท่อน ในทางเพลงของทุก ๆ สำนัก

เพลงแขกประเทศ ท่อน ๑

ห้องวงใหญ่

6 ท่อน ๒

11 ท่อน ๓

16

21 ท่อน ๔

26

(ที่มา: เดชน์ คงอิม)

นอกจากนี้ เพลงแขกบรเทศ ในรูปแบบเพลงเร็วพม่า มีผู้ไม่รู้สมุฏฐานเพลง ไปเรียกว่า เพลงพม่าประเทศ ชะรอยทำให้เกิดความเข้าใจสับสนในเพลงเทียบนาฬิกา ตอนเวลา ๘ โมงเช้า เวลาประเทศไทย ว่าเทียบเวลา ประเทศไทยเป็นเวลาเชิญงชชาติไทย ทำไมบรรเลงเพลงนำด้วยเพลงพม่าประเทศ ที่ถุกันนั้นต้องเรียกว่า เพลงเร็วพม่าแขกบรเทศ เรียกสั้นลงว่า เพลงเร็วพม่าบรเทศ แล้วเพี้ยนเป็น เพลงเร็วพม่าประเทศ ซึ่งยังพอดคงความไว้ดั้งเดิม แต่เมื่อกลายมาเป็น เพลงพม่าประเทศ ภาษาวิบัติคลาดเคลื่อน จึงสื่อความหมายที่คลาดเคลื่อนไป ลองดูจากทำนองเพลง ว่ามีสมุฏฐานจากเพลงแขกบรเทศหรือไม่อย่างไร

เพลงเร็วพม่าแขกบรเทศ ท่อน ๑

ข้องวงใหญ่

6 ท่อน ๒

11 ท่อน ๓

16 ท่อน ๔

(ที่มา: เดชน์ คงอิม)

เห็นได้ว่าเป็นเพลงที่มีสมุฏฐานจาก เพลงแขกบรเทศ เวลาทำย้อนกลับต้นตามรูปแบบการบรรเลงอย่างดนตรีไทยทุกประการก็จะถ่องแท้มากขึ้น เพียงสำนวนทำนองที่ทำอย่างท่อน ๒ ทางดนตรีไทยเราเรียก **สำนวนพม่า** คงจะไม่เป็นเพลงชาติอื่นใดเป็นแน่แท้ ที่สุดแห่งการพรรณนาใน **อัตลักษณ์ เพลงบรเทศ** ที่ตั้งไว้แต่เริ่มต้นเรื่อง พอยุติลงในความเป็นอัตลักษณ์ เพลงบรเทศ คือ คงจะไม่หนีจากความที่สื่อถึงว่าเป็นเพลงทำนองเดียว แต่มีหลายชื่อ ด้วยประการฉะนี้

CREATIVE
CITY OF MUSIC
NAKHON
PATHOM

แหล่งรวมรวมผลงานของนักศึกษาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อเชื่อมต่อสู่อุตสาหกรรมดนตรี

MAHIDOL MUSIC CONNECT

• FUN • UNIQUE • CONNECT

Mahidol Music Connect

ปี่พาทย์มอญ

คณะถาวร หวานชะเอม

เรื่อง:

ธัญภรณ์ โพธิภาวิน (Dhanyaporn Phothikawin)
 อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา
 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

นายชะ ทงชัยสมบูรณ์

ปี่พาทย์มอญ คณะถาวร หวานชะเอม ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ ๒๙/๔ หมู่ ๔ ตำบลบางแก้วฟ้า อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดย นายถาวร หวานชะเอม เป็นผู้ดูแลคณะ

จุดเริ่มต้นของการก่อตั้งคณะ เกิดขึ้นเมื่อประมาณ ๑๐๐ กว่าปี โดยนายชะ ทงชัยสมบูรณ์ นักดนตรีในลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี ช่วงแรกของการก่อตั้งคณะเป็นปี่พาทย์เครื่องไทย เพื่อรับงานแสดงทั้งงานมงคลและงานอวมงคลต่าง ๆ ขณะนั้นยังไม่มีเครื่องตั้งชื่อคณะ ส่วนใหญ่จะเรียกชื่อตามเจ้าของคณะ “แต่ก่อน เวลาจัดงาน ตาก็จะเอาเครื่องลงเรือ ตอนนั้นไม่มีถนน ต้องเดินทางกันทางน้ำ ไปถึงบ้านงานก็ไปบรรเลง แล้วก็ค้าง ๑ คืน เช้ามาก็ประโคม เอาเครื่องไทย แล้วก็กลองทัด ๒ ลูก ตีประโคม”

ในด้านของการเรียนรู้ จากการสัมภาษณ์ ไม่ทราบ ว่า นายชะ เรียนรู้ทางดนตรีมาจากใคร แต่มีนักดนตรีในสมัยนั้นที่ไปร่วมบรรเลงด้วยกันเป็นประจำ คือ นายแต นายดี นายช่อง และนายต่อ นอกจากนี้ ยังมีผู้ใหญ่คู่ย ศรีสุขเอม และนายไสว ปลื้มสุดใจ ซึ่งล่วงแล้วแต่เป็นเจ้าของคณะปี่พาทย์ที่อยู่ในลุ่มแม่น้ำนครชัยศรี

นายชะ ได้สมรสกับ นางเหลือง ทงชัยสมบูรณ์ มีบุตรธิดาด้วยกัน ๗ คน คนที่ ๑ ชื่อ นางจำลอง ปิ่นเวหา คนที่ ๒ ชื่อ นายจรรยา ทงชัยสมบูรณ์ คนที่ ๓ ชื่อ นางสาวจรัส ทงชัยสมบูรณ์ คนที่ ๔ นางจรัล หวานชะเอม คนที่ ๕ ชื่อ นายฉลวย ทงชัยสมบูรณ์ คนที่ ๖ ชื่อ นายณรงค์ ทงชัยสมบูรณ์ และคนที่ ๗ ชื่อ ร้อยตรีเสน่ห์ ทงชัยสมบูรณ์ แต่มีเพียงนายณรงค์ ทงชัยสมบูรณ์ และนายฉลวย ทงชัยสมบูรณ์ ที่สามารถบรรเลงดนตรีได้

ต่อมา นางจรัล หวานชะเอม บุตรสาวของนายชะ ได้ให้ลูกชาย คือ นายถาวร หวานชะเอม กลับมาอยู่ที่บ้านของนายชะ (ตา) เพื่อเรียนหนังสือ และเรียนวิชาด้านดนตรี ซึ่งในขณะนั้น นายถาวรมีอายุประมาณ ๖-๗ ขวบ การเรียนรู้ทางด้านดนตรีจึงเกิดขึ้นนับตั้งแต่ตอนนั้น “แม่ส่งมาอยู่กับตา ให้มาเรียนหนังสือ และดนตรีที่บ้าน บ้านของตาอยู่ริมแม่น้ำ ในตอนนั้นก็มิได้มาหัดเรียนดนตรีอยู่ข้าง เครื่องดนตรีชิ้นแรกที่หัด คือฆ้องวงใหญ่ ก็หัดแบบคนโบราณนะ เริ่มด้วยการไล่เสียง ฟังเสียง เพลงก็ต่อเพลงสาธิตก่อนเป็นเพลงแรก ใช้การฟัง การจำเสียงเท่านั้น ไม่มีโน้ตอะไรก็ต่อเพลงกันไปเรื่อย ๆ พอเล่นได้ก็ออกงานบ้าง” การถ่ายทอดความรู้ในครอบครัวจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนดนตรี โดยวิธีการสอนแบบสาธิตให้ปฏิบัติตาม จนเกิดเป็นความชำนาญ

เมื่อยุคสมัยมีการเปลี่ยนแปลง ความนิยมในปี่พาทย์เครื่องไทยลดลง และไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของเจ้าภาพที่มาจ้างงานได้ ประกอบกับคณะ

นายถาวร หวานเซอเม

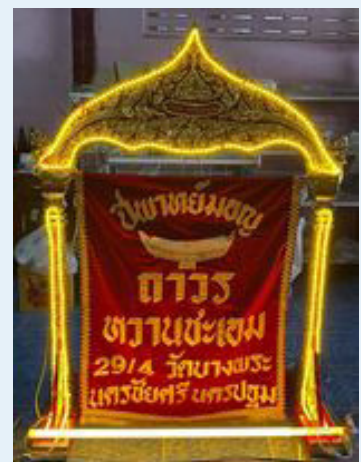
ปีพาทย์ต่าง ๆ ในอำเภอนครชัยศรี มีการนำเครื่องปีพาทย์มอญเข้ามาบรรเลง จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คณะเริ่มมีการนำปีพาทย์มอญเข้ามาในคณะ “ปีพาทย์มอญก็เป็นวงที่เขานิยมในสมัยนั้น วงอื่นเขามีกัน ถ้าเราไม่มี ก็ไม่มีใครจ้างงาน เราก็เริ่มสร้างเครื่องมอญของที่บ้าน น่าจะมาเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๘ นำไปซื้อมาก็คือ นายณรงค์ไปซื้อเครื่องมอญจากบ้านปิ่นแก้ว ช่างพิมพ์ ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มา ๔ โฉง เพื่อนำมาใช้ในวง” เมื่อนำวงปีพาทย์มอญเข้ามา แต่การบรรเลงนั้นยังไม่สามารถบรรเลงได้อย่างเชี่ยวชาญ นายสะ (ตา) จึงได้ส่งนายถาวรไปอยู่ที่บ้านครุเฉลิม บัวต้ง ที่ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี เพื่อให้ไปเรียนวิชาดนตรี ซึ่งในช่วงนั้นนายถาวรได้เรียนวิชาดนตรีกับ

ครูพิรศิษย์ บัวต้ง (พัฒน์) และต้องย้ายไปศึกษาในระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนศรีบุญยานนท์ จึงเป็นการเรียนรู้ทั้งในระบบการศึกษาและการเรียนรู้ในสำนักดนตรีไปพร้อม ๆ กัน “เข้าก็ไปโรงเรียน เย็นกลับมาต่อเพลงกัน เราเป็นดนตรีมาบ้างแล้วก็หัดฆ้องมอญไป มันก็ไม่ได้ยากอะไรมาก พอเป็นก็พากันออกงานต่อเพลงกันแบบนี้ไปเรื่อย ๆ”

การเรียนดนตรีในสำนักดนตรีบ้านครุเฉลิมนั้น นับได้ว่าเป็นก้าวสำคัญในการเปิดโลกทางดนตรีให้แก่ นายถาวร “ช่วงที่มาอยู่บ้านครุในตอนนั้น ครูเฉลิมท่านอายุเริ่มมากแล้ว ส่วนใหญ่ก็จะเรียนกับลูกของท่าน คือ ครูพัฒน์ การถ่ายทอดที่เกิดขึ้นในบ้านจะเป็นการเรียนรู้อย่างที่สอนน้อง เมื่อพี่ได้เพลงก็จะมาถ่ายทอดให้น้อง ๆ ในสำนักต่อ ๆ

กันไป เพลงที่ต่อส่วนใหญ่ก็จะเป็นเพลงพื้นฐาน เพลงประจำวัด เพลงประจำบ้าน และเพลงที่ครูเฉลิมแต่งขึ้นใหม่” เมื่อบรรเลงจนเชี่ยวชาญได้ในระดับหนึ่งก็จะมีภาระไปบรรเลงในงานแสดงต่าง ๆ “ในตอนนั้น งานเยอะนะ เพราะว่าบ้านครุนี้เป็นปีพาทย์ประจำวัด เช่น วัดบางขวาง วัดนครอินทร์ เมื่อมีงาน เจ้าภาพไม่ต้องติดต่อใคร ที่วัดจะมีวงประจำวัด เขาก็จะมาติดต่อ ทำให้บ้านครุมีงานตลอด สมัยก่อน จะไม่มีการเล่นข้ามวงกัน สำนักใครสำนักมัน บ้านใครบ้านมัน ก็ทำให้เราได้ซึมซับความรู้ทั้งในด้านดนตรีและการใช้ชีวิตจากที่บ้านของครุมา จนมาเป็นครุในทุกวันนี้”

ด้วยการเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เมื่อศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.๑) จึงได้เข้าศึกษาที่ชมรมดนตรีสากลเพิ่มเติม ที่โรงเรียนศรีบุญยานนท์ และได้เรียนวิชาดนตรีสากลกับครูเกษม สุภาอนุญณ์ ครูณรงค์ ไร่รอด และจำสับเอก สมชาย เชื้อฉ่ำหลวง เพื่อเรียนรู้การเขียนโน้ต การอ่านโน้ตสากล และการบรรเลงเครื่องดนตรีสากล

ป้ายคณะ

การแสดงของคณะ

รวมทั้งการประกวดวงโยธวาทิต จึงทำให้นายถาวรมีความรู้ในเรื่องของดนตรีสากลเข้ามาเพิ่มเติม และเมื่อจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นายถาวร จึงได้เข้าศึกษาต่อที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เครื่องดนตรีเอก คือ ม้องวงใหญ่ ได้ศึกษากับอาจารย์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านดนตรีไทยหลายท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สงบศึก ธรรมวิหาร ครูสุดจิตต์ ดุริยประณีต ครูจำเนียร ศรีไทยพันธุ์ และครูสมพงษ์ นุชพิจารณ์ เมื่อจบการศึกษาจาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นายถาวร จึงได้เป็นครูอัตราจ้าง สอนวิชาดนตรีที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

จากนั้นจึงสอบเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานคร บรรจุเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ที่โรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ต่อมาได้ย้ายมาที่โรงเรียนการเคหะท่าทราย แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร แล้วสอบโอนย้ายมากรมสามัญศึกษา ที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย ตำบลบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี แล้วจึงขอย้ายกลับที่ภูมิลำเนา จึงได้มาอยู่ที่โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม จนถึงปัจจุบัน

ในระหว่างศึกษาต่อที่จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ นายชะ (ตา) ได้เสียชีวิตลง นางจรัส (ลูกสาว) ได้ขอซื้อเครื่องดนตรีมาจากนายณรงค์ (น้องชาย) เพื่อให้ นายถาวรกลับมาดูแลบริหารจัดการคณะต่อ จากนั้นเป็นต้นมา นายถาวรจึงได้นำชื่อของตนเองมาตั้งเป็นชื่อคณะ โดยใช้ชื่อว่า คณะปี่พาทย์มอญ ถาวร หวานชะเอม จนถึงปัจจุบัน

ในด้านของการบรรเลง นักดนตรีในคณะส่วนใหญ่จะเป็นลูกศิษย์และนักดนตรีที่เคยเรียนดนตรีด้วยกันมาที่บ้านครุเฉลิม บัวทั่ง “เมื่อเรามาดูแล ถ้าเป็นงานในละแวกนครปฐมก็จะให้ลูกศิษย์มา แต่ถ้าเป็นงานที่อยู่ในนนทบุรี กรุงเทพมหานคร ก็จะให้นัก

ดนตรีที่เคยอยู่ด้วยกันไปบรรเลง ดูที่ใกล้ไกลตามความสะดวกของนักดนตรีแต่ละคน” ส่วนบทเพลงจะยังคงรักษาความเป็นบทเพลงดั้งเดิม อาจจะมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ “บทเพลงส่วนใหญ่จะบรรเลงของเดิมที่เราได้รับการถ่ายทอดมา แต่ก็อาจจะมีเพลงลูกทุ่งบ้างตามแต่เจ้าภาพขอ แต่เราไม่ได้เล่นเป็นประจำ วงในสมัยนี้มักจะเล่นไปทางลูกทุ่งลูกกรุงหมด แต่เราคิดว่าของดั้งเดิมก็เป็นสิ่งที่สำคัญ หากไม่เล่น ไม่สืบทอดไว้ ในอนาคตก็อาจจะสูญหายไป” ในด้านของรูปแบบวง คณะก็มีการปรับตัวให้มีความโดดเด่นและสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็คำนึงถึงความเหมาะสมด้วย “วงเราก็ปรับให้เป็นการนั่งบนเก้าอี้ บนเวทีแทนเพื่อความสะดวกในการบรรเลง ส่วนของพู่หางนกยูงและไฟ นำเข้ามาเสริมเพื่อความสวยงาม รวมทั้งเครื่องเสียง คนในสมัยนี้นิยมความสวยงาม อลังการ เราก็ต้องปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของคนว่าจ้าง” เมื่อกลับมาดูแล้วคณะอย่างจริงจัง นายถาวรได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ เพื่อให้คณะเป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงจนได้รับการยอมรับทั้งในจังหวัดนครปฐมและจังหวัดใกล้

เคียง ดังนั้น การปรับตัวทั้งในด้าน การบรรเลง บทเพลง และรูปแบบของคณะเป็พาทย์ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสามารถทำให้คณะเป็พาทย์ยังสามารถดำรงอยู่ได้

แต่ด้วยสภาพสังคมปัจจุบัน การปรับตัวเพียงอย่างเดียวอาจไม่พอ เพราะการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นนั้น ย่อมส่งผลให้กระบวนการเรียนรู้ทางดนตรีเปลี่ยนแปลงไป “แต่ก่อน การฝึกหัดเพลง จะเริ่มจากเพลงดั้งเดิมมาก่อน แต่พอมายุคปัจจุบัน การฝึกหัดเพลงนิยมต่อเพลงที่สามารถบรรเลงออกงานได้เลย ไม่ได้เอาเพลงดั้งเดิมมาต่อ ทำให้เพลงดั้งเดิมอาจสูญหายไปได้ในอนาคต หรือในเรื่องของการบรรเลงที่คนนิยมเพลงลูกทุ่งมากกว่าเพลงไทย ในขณะที่เป็พาทย์เครื่องไทยและเป็พาทย์มอญไม่ได้เป็นที่นิยมดังเช่นแต่ก่อน เพราะในปัจจุบันกระแสความนิยมในด้านของดนตรีสากลเข้ามา มีการนำแร็ป โป๊ป ลอกร็อก ทรานซ์ เข้ามาในงานพิธีต่าง ๆ มากกว่า” ปัจจัยเหล่านี้ อาจเป็นสาเหตุสำคัญเช่นกันที่ทำให้บทเพลงดั้งเดิมสูญหายไป และเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ดนตรีไทยกำลังสูญหายไปจากสังคม ซึ่งกระทบต่อการดำรงอยู่ของวงเป็พาทย์แทบทั้งสิ้น ดังนั้น

การสืบทอด ส่งต่อความรู้ และการปลูกฝังวัฒนธรรมทางดนตรีอย่างถูกต้องและเหมาะสม จึงเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับสังคมในปัจจุบัน

จากการศึกษาประวัติของคณะถาวร หวานชะเอม เป็นคณะดนตรีที่มีรากฐานทางประวัติศาสตร์ดนตรีในแถบลุ่มแม่น้ำนครชัยศรีมาอย่างยาวนาน โดยมีบรรพบุรุษที่มีความรู้ด้านดนตรีเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แล้วส่งต่อความรู้ที่นั่นมาจนถึงในปัจจุบัน สาเหตุสำคัญของการดำรงอยู่ได้ของคณะ คือ การพัฒนาตนเอง และการปรับตัวในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้เป็นคณะเป็พาทย์ที่มีชื่อเสียงได้รับการยอมรับมาอย่างยาวนาน จนถึงปัจจุบัน

อ้างอิง

ถาวร หวานชะเอม สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

Années de pèlerinage, Troisième année - Rome, Italie by Franz Liszt

Story:

Juliana Yap (จูเลียนา แยป)

Adjunct professor of music

Washington & Jefferson College, United States

Duangruthai Pokaratsiri (ดวงฤทัย โปคะรัตน์ศิริ)

Fulltime lecturer, Musicology department

College of Music, Mahidol University

Franz Liszt

Having recently travelled to many new countries, through different settings and places consecrated by history and poetry; having felt that the phenomena of nature and their attendant sights did not pass before my eyes as pointless images but stirred deep emotions in my soul, and that between us a vague but immediate relationship had established itself, an undefined but real rapport, an inexplicable but undeniable communication, I

*have tried to portray in music a few of my strongest sensations and most lively impressions.*¹

The Années de pèlerinage (Years of Pilgrimage) is a set of three books of character pieces for solo piano. This collection of character pieces bears descriptive titles. The first book subtitled *Suisse* (Switzerland; S. 160) was written between 1848 and 1854 and published in 1855. This period

was during the year Liszt spent there with the Countess d'Agoult, an author and a partner of Franz Liszt. It consists of nine pieces that insert quotes from the poets Byron and Schiller. The second book, *Italie* (Italy; S. 161), was composed between 1837 and 1849 and published in 1858 by Schott. It was born from Liszt's memoirs of his many visits to Italy. It is a collection of seven-character pieces that are based on painting,

¹ Lucie Renaud, *Lucie*, translated by Peter Christensen, Notes for the Analekta album *Années de pèlerinage – Suisse* (Years of Pilgrimage – Switzerland), André Laplante, "Archived copy". Archived from the original on 2011-07-16. Retrieved 2011-04-16., accessed Sept. 8, 2019

statue, poems, and literature; with the addition of *Venezia e Napoli*, a supplement to the second book that consists of three pieces which were inspired by gondola, gondolier, and tarantella songs. The third volume is simply called *Troisième année* (Third Year; S. 163) instead of bearing a country name as the first two volumes. It was believed that long after Liszt had retired from the concert stage and entered the minor orders of the Catholic Church as Abbé Liszt in 1866 during this year, he started to write this set. This set was composed between 1866-1877, more than twenty years after the early version of the first two volumes and it was published in 1883.

Années de pèlerinage is considered a summation of Liszt's musical style. The first two volumes were written during his earlier period prior to the Weimar Years, where he accepted the post of Kapellmeister as an educator, composer, and the support of contemporary music. During these early years, his works display virtuoso technical and athletic challenges with a reference to art and literature. The third volume is notable as an example of his later style. In the last years, Liszt moved to Rome, and the amount of music written on a virtuoso level decreases significantly. It specifically shows religious elements, memorial cast, or elegiac as the seven titles of the pieces suggest:

1. *Angélus! Prière aux anges gardiens* (Angelus! Prayer to the Guardian Angels). This piece is written in E major. It was written for both melodeon, piano, or an

instrument that combines both, for Liszt wrote "piano-melodium" on his manuscript²

2. *Aux cyprès de la Villa d'Este I: Threnodie* (To the Cypresses of the Villa d'Este I: Threnody). It is written in G minor

3. *Aux cyprès de la Villa d'Este II: Threnodie* (To the Cypresses of the Villa d'Este II: Threnody), written in the key of E minor

4. *Les jeux d'eaux à la Villa d'Este* (The Fountains of the Villa d'Este), written in F# major.

5. *Sunt lacrymae rerum/En mode hongrois* (There are Tears for Things/In Hungarian Style), written in A minor

6. *Marche funèbre, En mémoire de Maximilian I, Empereur du Mexique* (Funeral March, In memory of Emperor Maximilian of Mexico), written in F minor

7. *Sursum corda* (Lift Up Your Hearts) in E major

The third volume contains two references to literature. *Sunt lacrymae rerum/En mode hongrois* (There are Tears for Things/In Hungarian Style) is quoted from line 462 of book one of Virgil's *Aeneid*. The *Aeneid* is a Latin poem, written by Virgil between 29 and 19 BC. The poems summarize the fall of Troy, and Liszt used it as a reference to Hungarian struggle for independence. The second quotation is from Propertius that is inscribed at the beginning of the *Marche funèbre, En mémoire de Maximilian I, Empereur du Mexique* (Funeral March, In memory of Emperor Maximilian of Mexico). Sextus Propertius was a Latin elegiac poet, he was also

a friend of Virgil.

The third volume exhibits three religious elements. The first piece of the volume, *Angélus! Prière aux anges gardiens* (Angelus! Prayer to the Guardian Angels) was dedicated to three of his granddaughters. The word *Angelus* (which comes from the Latin for "angel"), refers to Catholic prayers. The devoted prayers were practiced by reciting Biblical verses three times daily: 06:00, 12:00 and 18:00. The *Angelus* usually means ringing the *Angelus* bell, a call to prayer and to spread good wishes to everyone. The "Angel" refers to Gabriel, who was sent by God to the Virgin Mary that she would conceive a child to be born the Son of God (Luke 1:26-38). The second reference of the biblical is in the fourth piece of the volume, *Les jeux d'eaux à la Villa d'Este* (The Fountains of the Villa d'Este). In measure 144, Liszt included the inscription, "Sed aqua quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquae salientis in vitam aeternam" ("But the water that I shall give him shall become in him a well of water springing up into eternal life," from the Gospel of John 4:14). *Sursum Coda* is from the preface to the Catholic Mass.

In the *Troisième année*, of the other seven pieces, Liszt used two references to cypresses, *Aux cyprès de la Villa d'Este I: Threnodie* (To the Cypresses of the Villa d'Este I: Threnody) sets in G minor and *Aux cyprès de la Villa d'Este II: Threnodie* (To the Cypresses of the Villa d'Este II: Threnody), sets in E minor. Cypresses is used as a symbol of mourning in the Mediterranean.

² "Années de pèlerinage" Ferenc Liszt, Edited by Imre Sulyok, Imre Mezo. (Shanghai Music Publishing House, 2007)

Fountains of the Villa d'Este

The poet Ovid, who wrote during the reign of Augustus, records the best-known myth that explains the association of the cypress with grief. The handsome boy Cyparissus, a favorite of Apollo, accidentally killed a beloved tame stag. His grief and remorse were so inconsolable that he asked to weep forever. He was transformed into *cupressus sempervirens*, with the tree's sap as his tears.³ In another version of the story, it was the woodland god Silvanus who was the divine companion of Cyparissus and who accidentally killed the stag. When the boy was consumed by grief, Silvanus turned him into a tree, and thereafter carried a branch of cypress as a symbol of mourning.⁴ In popular culture the Italian cypress is often stereotypically associated with vacation destinations to the Mediterranean region, Italy, in

particular. The tree has been seen on travel posters for decades.^{5,6}

This piece displays less virtuosity and more harmonic experimentation. The “late Liszt” exhibits somber, tremolos, slow moving ostinato, long, unresolved dissonance, and vague harmonic progressions. The resulting effect foreshadows sounds that were often heard in the early twentieth century associated with the music of Ravel, Debussy or Bartók. One of the examples is the experimentation of “Hungarian” augmented seconds in the *Sunt lacrymae rerum/En mode hongrois* (There are Tears for Things/In Hungarian Style) and use of whole-tone relationships in *Sursum Coda* (Lift Up Your Hearts). Codas tend to provide a sense of settling down to the original tonality. Overall, the first, middle, and last songs (pieces number 1, 4, 7) were set in major keys and

the rest are in minor keys.

Structurally, these seven pieces bear little resemblance to traditional structures, they mostly exhibit sections. The return of the themes is often altered in the new settings, either with new accompaniment, reworked harmony, or added cadenzas.

One of the most frequently performed compositions from *Années de pèlerinage, Troisième année* is the fourth piece from volume three, *Les jeux d'eaux à la Villa d'Este* and often it is paired with *Aux cyprès de la Villa d'Este*. *Les jeux d'eaux à la villa d'Este* as the titled suggests is a piece that was inspired by the Fountains of the Villa d'Este. Villa d'Este is a sixteenth century villa, located in Tivoli, a town in central Italy, about 19 miles east-north-east of Rome, where Liszt stayed in one of the castle suites. Since 2001, it is listed as part of the UNESCO World Heritage. It is famous for the beauty of its villa, gardens, arts, falls, and fountains. It is written in F-sharp major, depicts the glittering fountains. The fountain piece is a forerunner to Ravel's *Jeux d'eau*, which was written some thirty years later.

³ Ovid, *Metamorphoses* 10.106ff.

⁴ Servius, note to Vergil's *Georgics* 1.20.

⁵ “Image: Italian Lakes, travel poster for ENIT, _ca._1930.jpg, (3091 × 5015 px)”. upload.wikimedia.org, 2009-04-15. Retrieved 2015-09-06.

⁶ “Image: 01422-2T.jpg, (300 × 453 px)”. postercorner.com. Retrieved 2015-09-06.

มหาวิทยาลัยมหิดล
Mahidol University
Wisdom of the Land

ได้รับการจัดอันดับ

TOP 100

ของมหาวิทยาลัยโลก

สาขา

PERFORMING ARTS

โดย

WORLD
UNIVERSITY
RANKINGS

BY SUBJECT | 2021

For Novice Piano Teachers: How to Better Adapt to the Online Teaching Model

Story:

Yaoying Shao¹ (姚莹莹 老师)
Master of Arts Student in Music Education
College of Music, Mahidol University

Abstract

Traditionally, it is believed that an effective piano learning process is inseparable from real physical contact and direct emotional communication between teachers and students. However, the rapid development of information technology still brings piano education a new direction of development. Especially since the beginning of 2020, the worldwide explosion of COVID-19 has made online piano education, which does not require real human contact, receive more and more attention. This gives piano teachers new development opportunities and challenges. In this context, the author of this paper interviewed six relevant people, from the perspective of teachers, students and parents, elaborated the advantages and limitations of an online piano course at the current stage, and shared a series of experiences and suggestions on optimizing online teaching in view of the problems that teachers may encounter in the teaching process. This article is intended to provide inspiration and help to novice teachers who are interested in online teaching, or who are just starting out in this field.

Introduction

Traditional piano instruction is realized through face-to-face mode, which cannot be achieved without physical contact and immediate

feedback between teachers and students. For a person who wants to be a piano teacher, a single theoretical study is not enough, the growth of career cannot be separated from the continuous practical teaching activities. Since the beginning of 2020, the emergence of Covid-19 has restricted people's activities, which has hit offline music training institutions to varying degrees and reduced the opportunity for novice teachers to carry out teaching practice. But at the same time, there has been an unexpected development in online music education, which offers new opportunities for teachers. It is worth noting that, as a mode different from the traditional way, the current online piano course has its disadvantages that cannot be ignored. As a novice teacher, how can one correctly view the limitations of e-learning? How can one teach effectively, especially when dealing with young, entry-level students? In this article, through interviews with six relevant people, combined with personal practical experience, the above questions are explored, with the intent of providing help to the actual teaching and career planning of novice teachers.

Online teaching: new opportunities, new challenges

Due to the continuing epidemic, music training institutions were forced to close, making many

college students lose the opportunity to practice. When we were talking about this in the summer of 2020, a friend said to me, "A person I know who teaches piano through the Internet and spends her days lying on the couch with drinks and air conditioning, can earn more than 5,000 yuan (about \$770) a month!" This is the first time that I had a research interest in the topic of an "online piano course". To this end, I interviewed six relevant people in September of the same year, including two teachers (one of whom was the "person" mentioned above, hereinafter referred to as "Teacher A"), two parents, and two students. In addition, I have personally experienced the online teaching (private class) for four months. Combining the above two aspects, I have summarized some experience, hoping to be helpful to the novice teachers who just set foot in the field of online piano teaching.

First, I interviewed two piano teachers who shared their career paths and attitudes toward online teaching. Teacher A is a college student majoring in piano. "I think it's a good choice for someone who wants to be a piano teacher in the future to start his/her career as a piano practice partner," she said in the interview. The so-called "piano practice partner" means that when a student has a fixed piano teacher, he/she also has a person who guides, supervises

¹ Correspondence email: yyshaomusic@163.com

and accompanies this student to practice piano.² “When I was a freshman, my tutor introduced her piano students to me. Most of them were children who could not practice well independently. In addition to accompanying them for daily practice, I also attended their weekly formal piano lessons and exchanged experiences with my tutor. In this way, I have a preliminary understanding of the choice of textbooks for students at different stages and how to deal with different types of students. It doesn’t pay well, I’d rather look at it as gaining teaching experience.” After the outbreak of the Covid-19, Teacher A chose to continue the practice partner’s work through the WeChat (similar to the app “Line”) video.

Teacher B is also an online piano practice partner. She chose to teach on a professional training partner APP. As of August 2020, this platform had more than 2 million users and more than 30,000 teachers, according to China Economic News Network (www.cet.com.cn). Teacher B believes that the advantage of teaching through a large APP platform is that there is no need to worry about the source of students, the system will automatically match students for the teacher. Online teaching is more convenient in time and space, and saves the time and money needed for daily commuting. However, such large partner platforms seem to focus more on the feelings of the students, and the teachers are put in second place. “First of all, in terms of salary, the salary of online practice partners is about three times lower than the offline level in my city. Secondly, the platform has a series of strict rules for teachers, which

makes it difficult for teachers to ask for leave, but easy to be fined. What saddens me most is that if a teacher and a student get into an argument, the platform usually sides with the student. I’ve worked on three similar platforms and it’s been pretty much the same.” Teacher B said that she is currently accumulating her own private students through advertising on new media platforms (such as TikTok), instead of working for the public platform. “Parents are more concerned about what teachers have achieved. It’s easier to attract students if you graduated from a prestigious school and have a lot of awards and trophies.”

So, after successfully attracting students, how to keep them so that they want to learn piano under your instruction?

Beneath the benefits, limitations are still there

The “convenience” of the online education mode was considered by respondents as the biggest advantage of online education. Teachers, students and parents all agree that the online course saves time by making classes more flexible when and where they take place. However, we have to admit that with the current technological level, it is impossible for online piano teaching to completely replace the offline mode. Existing experience tells us that the lack of real physical contact between teachers and students, the sound delay, the loss of sound quality and other problems will affect students’ learning effect, and even cause their technical level to regress.³ From the perspective of sustainable development, for those who want to learn piano systematically and professionally,

online learning is more suitable as an auxiliary means to enrich offline learning.

In what circumstances can the advantages of online learning be reflected? Through the interview, I got the following answers:

1. The student is temporarily unable to attend offline courses due to weather or other reasons.

2. Parents are too busy to accompany the student to attend the class.

3. Students’ first task is sight reading.

4. The student is unwilling to practice the piano because he/she thinks it is boring.

5. The student who takes a group course fails to complete his/her learning goals on time and lags behind compared with his/her classmates.

6. Older children or adult students who only want to study piano for leisure and hobbies.

In the face of insurmountable limitations, teachers’ coping methods become particularly important (especially when online teaching has to be done because of the epidemic).

Student A is an eight-year-old girl who was introduced to online learning in January 2020 due to the epidemic. She studied online for three months and has now returned to offline mode. “I don’t want to take online classes anymore! My teacher complains every class that my piano is out of tune -- it sounds like I’m sawing wood!” Two parents also said that the teaching ability of online piano teachers is uneven, and it is difficult to meet a teacher suitable for their kids. Teachers A and B have reached a consensus that younger, entry-level students are the most difficult group to instruct

² 秦华. 基于儿童钢琴教学中“教、学、陪”及其关系的探索与思考. 云南师范大学. 2014年(03)

³ Dumlavwalla, D. (2017). *Transitioning From Traditional To Online Piano Lessons: Perceptions Of Students, Parents And Teacher*. *MTNA E-Journal*, 8(3), 2-20.

when teaching online: They often have trouble staying focused for long periods of time, have trouble understanding teachers' commands, have emotional ups and downs, and have trouble operating electronic devices. All of these require more effort from the teacher in the same amount of time. Teacher A even said, "I would rather teach three older students at the same time than teach one young child alone."

There is no doubt that these emotions interact with each other. Research shows that teachers' emotions will be perceived by students and unconsciously imitated by students.⁴ That is to say, if the teacher shows anxiety or impatience during the teaching process, it will have a negative effect on the students, which may last for a long time and affect their learning experience. The study also found that the emotional appeal of the teachers was weakened when the students focused on the "content of the lesson" and increased when the students focused on the "expression of the teacher." Therefore, a wise teacher will create a relaxed and enjoyable learning atmosphere for students according to their psychological and physiological characteristics. Then, as a professional teacher, how to minimize the impact caused by technical reasons, make use of advantages, improve the teaching effect? Here are some tips I use when dealing with younger beginners. As of January 2021, I have taught 623 classes online, and my students are all children aged between 5 and 8. So far, no complaints have been received from parents or students. These tips have proven to be effective in practice.

1. Build emotional bonds

In the virtual network environment, teachers and students cannot have a real sense of "contact", which requires teachers to pay more attention to the emotional connection between themselves, students and parents. First, get used to using more exaggerated body movements, words and tone. This point is also very important when facing parents. Making parents and students feel the sincerity and enthusiasm of the teachers is the first step to help them open their hearts. Secondly, pay more attention to the summary of each lesson. My students love to do class summaries with their parents (because they often get recognition and praise from me in front of their parents). I usually spend at least five minutes summarizing the content of the class, the key points and difficulties, discussing with parents how the students practice in private, and whether they have encountered difficulties. Within five minutes of the end of the class, I will release the "after-class list", which includes the students' class performance

rating, the problems, the teacher's voice summary, homework and so on. In this way, both students and parents can feel more involved and engaged in online courses. The online summary example has shown in figure 1.

2. Comprehend your student

To improve learning efficiency, teachers need to focus on students' sustained attention. Sustained attention is affected by many factors. As long as there is one negative influencing factor, it is difficult to maintain attention. In general, the uninterrupted sustained attention of children aged 4-6 can reach 15 minutes, and that of children aged 7-10 can reach 20 minutes.⁵ Another study suggests that children should watch no more than 30 minutes of TV a day and no more than 10-15 minutes at a time.⁶ Therefore, I prefer 25 minutes for each class. In terms of device selection, it is recommended that students use large-screen devices (such as tablet computers), and let students pay as little attention to electronic screens as possible during class. In terms of the environment, teacher

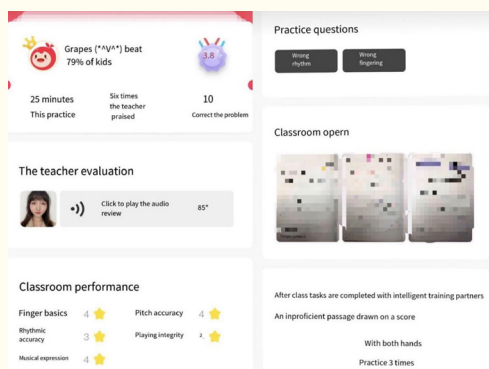

Figure 1. Screenshot of a student's "after-class list" for a class (author).

⁴ 张奇勇.情绪感染的发生机制及其调节模型.上海师范大学.2014年(11)

⁵ 司琪.小学生注意力品质现状调查与提升训练.重庆师范大学.2016年(10)

⁶ 洪霞;王涛;王春丽;钟小瑜;夏欣.儿童近视影响因素及其预防保健对策.医学与社会.2012年(07):31-34

should communicate with parents before class to ensure that students study in a quiet environment.

How to guide the students to focus on the learning content rather than the electronic screen? First of all, I always pay attention to the students in the class, and constantly ask questions according to the situation to stimulate the students to keep thinking. Teacher's demonstration is an efficient way. When a student is in a state of fatigue, I will deliberately make a false demonstration to guide the student to observe and "help me find my mistake". This is usually a quick way to increase their interest in learning. Secondly, when communicating with young students, teachers should ensure simple words, clear and intuitive instructions: I use the APP with marking function for teaching, and ask students to prepare pencils and erasers in advance (for young children, a fluorescent pen that cannot be modified is not a good choice). When students are upset, guiding them to make notes in the textbook can help them change their mood.

3. Respect students and cultivate their independence

Practice shows that online courses help to cultivate students' independence in learning.⁷ This should be based on respect for the students. First of all, students' personal wishes should be respected and students should be given more space to make independent choices: Whether parents are needed to accompany and assist, and whether learning content needs to be adjusted, all these should respect and refer to the ideas of students. During the learning process, do not interrupt the students' performance easily. When confronted with problems or mistakes, give them time to think on their own. Second, use praise and criticism wisely. Provide timely feedback on students' performance in class. Don't be stingy with your praise. When students perform well or make progress, I always use the "thumb up" function of the APP. Students can receive different virtual "stickers" as rewards, as presented the example practice in figure 2, which is very helpful to increase their interest in study. When students appear lazy, anxious or in a bad mood, I will give them a moderate reminder. Pause and simple gestures (such as shaking

my head slightly) can help students become more aware of problems with their behavior.

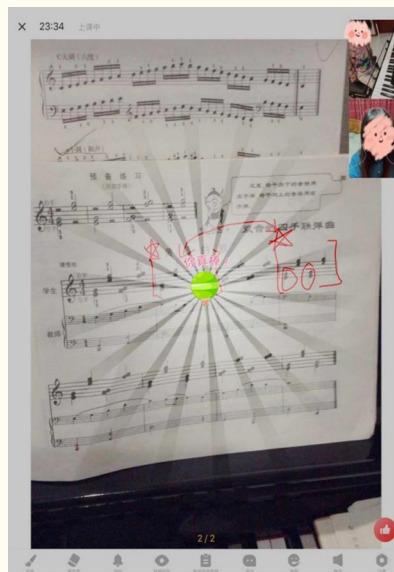

Figure 2. Example of a virtual "stickers" to encourage student (author)

Conclusion

Online piano learning, as a rising learning mode in recent years, has attracted more and more attention for its convenience and interest. I believe that with the emergence and application of 5G technology, online courses will become more practical and efficient. As a teacher, we should set up the concept of lifelong learning, practice constantly, summarize and reflect in time, so as to enrich our teaching experience and broaden our teaching field. It is hoped that this article will give novice teachers some thoughts and inspiration.

References

- 秦华.基于儿童钢琴教学中“教、学、陪”及其关系的探索与思考.云南师范大学.2014年(03)
- 张奇勇.情绪感染的发生机制及其调节模型.上海师范大学.2014年(11)
- 司琪.小学生注意力品质现状调查与提升训练.重庆师范大学.2016年(10)
- 洪霞;王涛;王春丽;钟小瑜;夏欣.儿童近视影响因素及其预防保健对策.医学与社会.2012年(07):31-34
- Dumlavwalla, D. (2017). Transitioning From Traditional To Online Piano Lessons: Perceptions Of Students, Parents And Teacher. MTNA E-Journal, 8(3), 2-20.
- Pike, P. D., & Shoemaker, I. (2015). Online Piano Lessons. American Music Teacher, 65(1), 12-16.

⁷ Pike, P. D., & Shoemaker, I. (2015). Online Piano Lessons. American Music Teacher, 65(1), 12-16.

การเรียนปริญญาตรีที่ Berklee College of Music ประเทศสหรัฐอเมริกา (ตอนที่ ๒: การเป็นนักเรียนที่ Berklee)

เรื่อง:
มานิกา เลิศอนุสรณ์ (Manica Lertanusorn)
ศิษย์เก่าหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Orientation

มหาวิทยาลัยเปิดเรียนเทอมแรก (Fall semester) ในช่วงเดือนกันยายน ผู้เขียนวางแผนเดินทางไปยังเมืองบอสตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงเดือนสิงหาคม ก่อนการเปิดเรียนประมาณ ๒ สัปดาห์ เพื่อเตรียมตัวเรื่องที่อยู่อาศัยและการใช้ชีวิตเบื้องต้น เช่น การเปิดบัญชีธนาคาร การซื้อซิมสำหรับโทรศัพท์มือถือ การติดตั้งอินเทอร์เน็ตในห้องพัก และการสมัครประกันสังคม นอกเหนือจากนี้ ทางมหาวิทยาลัยจะมีกิจกรรมปฐมนิเทศ (Orientation) สำหรับนักศึกษาที่เข้าใหม่ เพื่อเตรียมความพร้อม ความเข้าใจ และเพื่อให้นักศึกษาคุ่นชินกับระบบของมหาวิทยาลัยมากขึ้น มีทั้งการพาดูตึกเรียนต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ไปจนถึงการดูแหล่งซื้อสิ่งของจำเป็นใกล้ ๆ มหาวิทยาลัย หลังจากนั้นจะมีการสอบทฤษฎีดนตรี เพื่อแบ่งชั้นเรียนตามระดับของผู้เรียน โดยส่วนตัวผู้เขียนคิดว่าเป็นระบบที่ดีมาก ๆ เนื่องจากได้แบ่งกลุ่มให้นักศึกษาที่มีความสามารถระดับเดียวกันเรียนด้วยกัน ประหยัดเวลาและค่าเล่าเรียนของนักศึกษาที่มีพื้นความรู้ทางทฤษฎีดนตรีที่แน่นอยู่แล้ว และลด

ความตึงเครียดของนักศึกษาที่อาจจะยังไม่เข้าใจในหัวข้อนั้น ๆ หลังจากทดสอบวัดระดับแล้ว สำหรับนักศึกษาใหม่ ทางมหาวิทยาลัยจะจัดตารางเรียนของเทอมแรกให้ ทั้งนี้ เรายังมีอิสระในการยกเลิกหรือเปลี่ยนรายวิชาได้ มีการช่วยนักศึกษาลงทะเบียนโปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการเรียน เช่น Protools, Finale, Reason และโปรแกรม Microsoft ต่าง ๆ มีการแนะนำการใช้เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเพื่อเช็คตารางเรียน การบ้าน รายวิชาต่าง ๆ และการส่งการบ้านออนไลน์ หลังจากเข้าเรียนได้สัปดาห์ ทางมหาวิทยาลัยก็จะมีคำแนะนำเรื่องการลงทุนทะเบียนในเทอมถัด ๆ ไป

ในช่วงของการปฐมนิเทศนี้ จะมีการสอบวัดผลทางด้านปฏิบัติ (Performance ratings) เพื่อใช้ในการลงเรียนรวมวง (Ensemble) ด้วย โดยจะแบ่งการสอบออกเป็น ๔ หัวข้อ ดังนี้ การอ่านโน้ต (Reading) ทักษะทางเครื่องดนตรี (Instrumental Skills) การด้นสด (Improvisation) และการตีความด้านจังหวะ (Rhythmic Interpretation) โดยคะแนนรวม (Overall Rating) จะมีตั้งแต่ ๑-๘ ตามความสามารถของนักศึกษา ถ้า

นักศึกษาได้คะแนนรวมเท่ากับ ๓ ขณะกำลังเรียนอยู่เทอมที่ ๑ นั้น ก็หมายความว่า นักศึกษามีความสามารถเทียบเท่ากับนักศึกษาเทอมที่ ๓ ของ Berklee ดังนั้น ถึงจะอยู่เพียงเทอมแรก ก็สามารถที่จะลงเรียนวิชา Ensemble กับผู้ที่มีคะแนนรวมเท่ากันหรือต่ำกว่าได้ ทั้งนี้ หากนักศึกษามีความประสงค์อยากจะได้คะแนนรวมที่สูงขึ้น สามารถติดต่อกับทาง Ensemble Office เพื่อสมัครสอบได้ในช่วงสัปดาห์สอบกลางภาคและสอบปลายภาค

ESL & Required Liberal Art Classes

ในส่วนของนักศึกษาต่างชาติที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติ ต้องมีการสอบภาษาอังกฤษในช่วงของการปฐมนิเทศเช่นกัน ทางมหาวิทยาลัยจะมีคลาสวิชาภาษาอังกฤษที่ชื่อว่า ESL (English as Second Language) เพื่อช่วยศึกษาต่างชาติที่ภาษาอังกฤษไม่ดีนัก เพื่อให้ให้นักศึกษามีทักษะภาษาอังกฤษในการทำการบ้านประเภทงานเขียนและรายงาน ทั้งยังช่วยให้นักศึกษาพัฒนาทักษะการพูดและการฟังอีกด้วย

นอกเหนือจากนี้ มหาวิทยาลัยยังมีวิชาบังคับสำหรับนักศึกษาระดับ

ปริญญาตรี เป็นวิชาด้าน Liberal Arts ที่มหาวิทยาลัยจะทำการเป็นรายวิชามาให้นักศึกษาเลือกว่าจะลงวิชาอะไร แต่บังคับว่าจะต้องลงให้ครบตามหน่วยกิตที่กำหนด ยกตัวอย่างเช่น Literature Topics, History, Social Science, History of Music in the European Tradition และ Music of the African Diaspora in the United States เป็นต้น โดยบางหัวข้อนั้น จะแยกออกเป็นรายวิชาที่เราสามารถเลือกเรียนได้อีกทีหนึ่ง เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนในสิ่งที่สนใจที่สุด ข้อแนะนำหลัก ๆ สำหรับวิชาบังคับที่เราไม่ได้มีความสนใจ แนะนำว่าให้ลงเรียนวิชานั้น ๆ ในช่วงปิดภาคเรียนฤดูร้อน เพราะว่าเป็นเทอมสั้นกว่า ใช้เวลาน้อยกว่า และราคาถูกกว่า โดยจะมีการเรียนการสอนแค่ ๑๒ สัปดาห์

Major/Minor Selection

ในส่วนของการเลือกวิชาเอกนั้น จะเกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงเทอมที่สองเป็นต้นไป โดยเทอมแรก มหาวิทยาลัยจะให้นักศึกษาเข้าไปแบบยังไม่มีสาขาเอก เพื่อให้นักศึกษามีเวลาในการเรียนรู้และศึกษาวิชาเอกต่าง ๆ ที่สนใจจริง ๆ ก่อนที่จะลงเรียนวิชานั้น ๆ นักศึกษาจะมีโอกาสในการเลือกและเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาเอกผ่านทาง Major/Minor Fair ที่จะจัดขึ้นทุกเทอม รวมถึงวิชาเรียนที่ชื่อว่า Intro Classes ของวิชาเอกนั้น ๆ ที่นักศึกษามารถเลือกลงเองได้อีกด้วย

การมี Major ที่อยากเรียนในใจเป็นเรื่องสำคัญ ผู้เขียนแนะนำว่า ควรคิดไปล่วงหน้า เพราะการสมัครเข้า Major นั้น ๆ มีข้อกำหนดที่ต่างกันออกไป และอาจมีประโยชน์กว่าหากเราได้เตรียมตัวไว้ก่อน หรือได้ปรึกษารุ่นพี่ใน Major

นั้น ๆ ก่อนที่จะเลยวันสุดท้ายของการสมัคร ยกตัวอย่างเช่น สำหรับนักศึกษาที่ต้องการสมัครเข้า Music Production and Engineering Major (MP&E) จะต้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์ก่อนการสมัคร หรือจะเลือกสอบเทียบออนไลน์ก็ได้ ต้องลงเรียนวิชา Acoustic ก่อนสมัครเข้าเรียน นอกจากนั้นยังต้องมีการตอบแบบสอบถามเพื่อขอเข้าเรียน MP&E ตามแบบฟอร์มที่มหาวิทยาลัยส่งมาให้ ซึ่งค่อนข้างต้องใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม

สำหรับนักศึกษาที่สนใจวิชา Minor มหาวิทยาลัยจะมีรายชื่อการจับคู่วิชา Major และ Minor ลงใน Major Grid ที่ลงไว้ในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยจะแนะนำให้เพิ่มเวลาเรียนสำหรับคนที่ต้องการลงทั้ง Major และ Minor จากหลักสูตร ๘ เทอม เป็น ๙ เทอม เนื่องจากมีหลายวิชาและหน่วยกิตที่จะต้องเก็บให้ครบ ทั้งนี้ หากเข้าเรียนแล้วมีคำถามเพิ่มเติม มหาวิทยาลัยก็มีทั้ง Academic Advisor และ International Student Service เพื่อช่วยให้นักเรียนวางแผนการเรียนได้อย่างราบรื่น

Music Production and Engineering Major [MP&E]

Major ที่ผู้เขียนเลือกเรียนคือ Music Production and Engineering ซึ่งเป็นหนึ่งในสาขาเอกที่มีชื่อเสียงที่สุดของ Berklee College of Music เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ครบครัน อาจารย์มีประสบการณ์และความสามารถ ทั้งยังมีห้องอัดเสียงที่หลากหลาย กว้างใหญ่ และมีอุปกรณ์ให้ได้เรียนรู้มากมาย

วิชาบังคับของเอกนี้จะมีทั้งหมด ๒๔ หน่วยกิต และวิชาเลือกของเอก

อีก ๖ หน่วยกิต โดยแบ่งหลักสูตรให้เรียนคอร์สต่าง ๆ ตามระดับของเร วิชาหลัก ๆ จะมี Audio Technology, Labs, Production, Recording และ Mixing ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยจะจัดการเรียนการสอนและแนะนำไว้ให้แล้วว่าเทอมไหนควรเรียนวิชาใดบ้าง ถ้าคำนวณเวลาแล้วเหมาะสม เราสามารถที่จะลงวิชาเลือกควบคู่ไปด้วยได้ แต่ส่วนตัวแล้ว ผู้เขียนจะไม่แนะนำ เนื่องจากการบ้านและ Project ต้องส่งค่อนข้างมาก โดยเฉพาะเทอมแรก ๆ ของการเรียนในสาขาเอก MP&E เพราะว่าเป็นเทอมที่เรียนทฤษฎีค่อนข้างเยอะ ผู้เขียนแนะนำให้เลือกเรียนวิชาที่เราสนใจในเทอมที่เราสามารถให้เวลากับวิชานั้น ๆ ได้เต็มที่ที่จะดีกว่า

Performing in Berklee

สำหรับนักศึกษาหลาย ๆ คนที่สนใจการแสดงใน Berklee ซึ่งมีการแสดงมากมายให้นักศึกษาได้เลือกและสมัคร Audition เข้าเป็นส่วนร่วม ทั้งยังมี Ensemble ต่าง ๆ ที่นักศึกษามารถเข้าสมัครได้ตั้งแต่การลงวิชาเรียน ซึ่ง Ensemble Recital ก็เป็นอีกหนึ่งเวทีแสดงที่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างรอมกัน ยกตัวอย่างเช่น Bruno Mars Ensemble, Vocal Jazz Ensembles, Ariana Grande Ensemble, R&B Ensemble และ Indian Ensemble เป็นต้น

ผู้เขียนได้มีโอกาสขึ้นแสดงบนเวทีของ Berklee บ้างในช่วงเวลา ๓ ปีที่ได้เรียนที่นั่น โดยกิจกรรมการแสดงของมหาวิทยาลัยที่ผู้เขียนเข้าร่วมนั้น ได้แก่ Singer's Night เมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๑ การแสดง Two2Thai Caf Show ปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๒ Vocal Jazz Ensemble และ Recital ของเพื่อน ๆ ที่ผู้เขียนไปช่วยงาน

รายวิชาเรียนในสาขา Music Production and Engineering

6

Music Production and Engineering - Degree

Catalog Year Fall 20 - Sum 21

BM4.MPED

The music production and engineering major requires the purchasing of the music production and engineering major bundle, which includes specific hardware and software components that meet the curricular, musical, and professional goals of the major. More information can be found on Berklee's website at www.berklee.edu/computers or obtained from the Music Production and Engineering Department chair.

Music Production and Engineering students interested in study abroad are generally advised to do so between their third and sixth semesters. Please note not all major concentrate courses are available in Valencia. For specific information please see your major chair or contact the study abroad office at studyabroad@berklee.edu.

SEMESTERS

Course Number	Course Title	1	2	3	4	5	6	7	8	REQUIRED
MUSIC PRODUCTION and ENGINEERING CONCENTRATE: 30 Credits Required*										
MP-211	Principles of Audio Technology 1			2						
MP-214	Critical Listening Lab			1						
MP-215	Production Analysis Lab			1						
MP-225	Audio and MIDI Systems for Music Production			2						
MP-212*	Principles of Audio Technology 2 (must be taken with MP-241)				2					
MP-241	Mix Techniques (must be taken with MP-212)				2					
MP-226	Hybrid Production				2					
MP-318	Creative Production Skills (must be taken with MP-340 & MP-341)					2				
MP-340	Multitrack Recording Techniques (must be taken with MP-318 & MP-341)					2				
MP-341	Mix Techniques 2 (must be taken with MP-318 & MP-340)					2				
MP-320	Music Production for Records (must be taken with MP-385)						2			
MP-385	Advanced Recording Techniques (must be taken with MP-320)						2			
MP-447	Business of Music Production							2		
MP-461	Advanced Production Projects								2	
	Major Electives **							2	2	
* Math proficiency required. MP-212 must be taken after LMSC-208 or 209. See note under Liberal Arts.										
** Major Electives - select from any MP elective level 200 or above or MTEC elective level 300.										
CORE MUSIC: 41 Credits Required										41
PERF 1-4	Performance Core (12 credits)									
	<i>Private Instruction (50 minute lessons are 2 credits, 30 minute lessons are 1 credit)</i>	2	2	1	1					
	<i>Lab (1Lxx course)</i>			1	1					
	<i>Ensemble (ENxx course)</i>	1	1	1	1					
	Total Credits per semester*	3	3	3	3					
PW-111	Music Application and Theory									
AR-111 or AR-123	Arranging 1 Entering or Arranging 1 Continuing		2							
HR-112 or HR-114	Harmony 2 or Harmony 2 Entering		2							
HR-211, HR-213 or HR-215	Harmony 3, Harmony 3 Entering, or Harmony 3 Intensive			2						
HR-212, HR-214 or HR-216	Harmony 4, Harmony 4 Entering, or Harmony 4 Intensive				2					
ET-111	Ear Training 1	2								
ET-112 or ET-123	Ear Training 2 or Ear Training 2 Entering		2							
ET-211, ET-223 or ET-231	Ear Training 3, Ear Training 3 Entering or Solfege 1			2						
ET-212, ET-224 or ET-232	Ear Training 4, Ear Training 4 Entering or Solfege 2				2					
CM-211	Tonal Harmony and Composition 1				2					
CM-212	Tonal Harmony and Composition 2						2			
CP-210	The Art of Counterpoint						3			
COND-211 or COND-216	Conducting 1 or Conducting 1 with Live Keyboard						1			
COND-212 or COND-217	Conducting 2 or Conducting 2 with Live Keyboard							1		
Note: Students should enroll in an ensemble and private instruction during their first four full-time semesters. One performance studies course (PSXX courses EXCLUDING PSH courses) may replace 2 credits of ensembles or labs during the first four semesters. Additional PSXX courses (EXCLUDING PSH courses) may be taken as general electives or major elective credits, depending on major.										
LIBERAL ARTS AND SCIENCES: 39 Credits Required										39
MTEC-111	Introduction to Music Technology	2								
LENS-10x	Engaging Seminars	2								
LHUM-400	Professional Development Seminar						2			
LENG-111	Introduction to College Writing	3								
LENG-223	Literature Topics		3							
LMSC-208 or 209	Acoustics*		3							
LHIS-xxx	History			3						
LSOC-xxx	Social Sciences						3			
MHIS-20x	History of Music in the European Tradition					2				
MHIS-22x	Music of the African Diaspora in the United States						2			
MHIS-3xx	Music History Elective Any MHIS course level 300 or higher								2	
LVIS-xxx	Visual Studies					3				
LMASS-xxx	Music and Society								3	
Lxxx-xxx***	Liberal Arts Electives***								3	3
* All students planning to enter this major must take and receive a passing score on the Math Proficiency Assessment at least one semester prior to enrollment in LMSC-208 or 209. LMSC-208 or 209 should be taken prior to MP-211 and must be completed prior to MP-212.										
** English as a Second Language - A screening is required for all non-native English speakers. Students may be required to complete ESL courses based on the results of the screening, which will apply as liberal arts or general electives										
***These courses are chosen from any of the above three-credit categories. Additional options for electives include LFRN (French), LJPN (Japanese), LHUM (humanities), LPHL (philosophy), and LSPN (Spanish). Liberal Arts elective courses must be three (3) credits and the course code must have a prefix from the above list.										
GENERAL ELECTIVES: 10 Credits Required										10
SEMESTER CREDIT TOTALS -->										
		16	15	16	15	15	15	15	13	
TOTAL CREDITS REQUIRED:										120

เพื่อนร่วมชั้นเรียนที่ Berklee College of Music

สำหรับการแสดง Singer's Night นั้น ผู้เขียนได้ไป Audition และฝึกซ้อมกับเพื่อน ๆ ก่อนขึ้นแสดงที่ Berklee Performance Center ซึ่งเป็นหอแสดงหลักของ Berklee ส่วนการแสดง Caf Show นั้น เป็นการแสดงที่นักศึกษาจัดขึ้น โดยนักศึกษาจะต้องจองห้อง Recital และเตรียมการแสดงเองทุกอย่าง

ตั้งแต่เข้าอุปกรณ์ ไปจนถึงการจัดเวที ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยจะมีทีมจัดไฟและเครื่องเสียงคอยช่วย หากนักศึกษาต้องการ (ทีมช่วยเหลือที่มหาวิทยาลัยจัดมาให้ก็คือนักศึกษาที่ทำงาน Part-time ที่มหาวิทยาลัย) ในส่วนของการแสดง Vocal Jazz Ensemble นั้น เป็น Ensemble ที่ผู้เขียนเลือกเรียนนั่นเอง

สำหรับในตอนต่อไป ผู้เขียนจะมาเล่าถึงประสบการณ์การใช้ชีวิตในเมือง Boston ซึ่งถือเป็นเมืองที่มีค่าครองชีพสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกา และปิดท้ายด้วยการจบการศึกษาในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

Yamaha Acoustic Instruments

B Bösendorfer
DER KLANG, DER BEKÜHNT

 YAMAHA
Live with Music

 th.yamaha.com   YamahaMusicThailand

“A true **victory**
is a victory over **oneself.**”

A. Jutanugarn

SCG congratulates **Pro May-Ariya Jutanugarn**
The winner of LPGA Championships

www.scg.co.th

Always with YOU

Because we believe that your time is precious
**We're determined to fulfill each and
Every One of Your Moments in Life with Happiness**

 [thaibev](#) | www.thaibev.com

MEMBER OF
**Dow Jones
Sustainability Indices**

In Collaboration with RobecoSAM

Member of DJSI Emerging Markets
Category – Food, Beverage & Tobacco
Industry Group

ThaiBev
